

Najneaj nanderac leaw tapiüing SAN MARCOS wüx Teat Cristo

*Juan Bautista aquiaach tiül wajchiüc
(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)*

¹ Aaga najneaj nanderac wüx Teat Jesucristo, aag Micual Teat Dios, tiün majlüy atnej larangüch wüx nawiig tanomb.

² Tanomb atcüy tarang tiül minawiig nej a Isaías, nendeac andeac Teat Dios. Tarang wüx nawiig leawa Teat Dios tasaj nej, tapiüing:

Sanüüch mamb nop naxey nerang xenajiüt mamong ombas, ique teoj apmeamb.

Nej apmamb mataag majneaj a tiüüd niüing apmemong.

³ Apmanguiyaran andeac nop naxey tiül wajchiüc niüing ngo majlüy cambaj. Nej apmapiüing:

“Itajcan majneaj a tiüüd, ileainguijchan, cos aliüc Miteatiiüts”, apmaj nejw.

⁴ Condom atquiaj tajlüy, tiün a Juan, aaga neech yow nipilan. Tamb maquiaach nipilan niüing ngo majlüy cambaj, masaj leaam omeajtsüw wüx asoetiw nejw, macueatiw. Atquiaj alndom maw asoetiw, y netam mayariw yow aton. ⁵ Tambüw majawüw nej xeyay nipilan monaw tiül meáwan cambaj tiül Judea, at monaw Jerusalén aton. Wüx tapiüingüw lango mandiümüw marangüw aaga

ngo majnej teamarangüw quiaj, y apmacueatiw, quiaj Juan tüüch nejw yow tiül lam Jordán.

⁶ Aaga Juan quiaj asooig apix nej najüyan miy-
eed camello, aton aóel teomeaats nej taag. Tat-
samb mow, tanganeow micün xiül. ⁷ Condom Juan
taquiaach nejw, tapiüng:

—Aliüc miün andüüban xic apmajlüy nop teat
naxey natang, xeyay netam ajlüy; nganüy xique
nicuajind xic teombas nej. Sayaag xique ngondom
natüch mejquien nacheed aonts apaj nej. ⁸ Xique
áagan yow süüch icon, nganüy a nej apmüüch icon
Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios —aj nejw a Juan.

Tayar yow Teat Jesús

(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

⁹ Túülan aaga acas nüt, quiaj tapeay Teat Jesús
imiün tiül cambaj Nazaret tiül iüt Galilea. Quiaj
tamb majaw a Juan. Condom Juan tüüch nej yow
tiül lam Jordán. ¹⁰ Wüx taw tiül yow, quiaj Teat
Jesús tajaw leajquiat a cielo, tiün Nangaj Espíritu
ocueaj Teat Dios atnej noic palom andüy wüx om-
bas nej. ¹¹ Condom tanguiayaran noic nanderac
imiün tiül cielo, tapiüng:

—Naleaing ique xecual ic, sandiüm ic xeyay,
apac ximeaats najaw ic —aw.

Nimeech tandiüm mayac wüx naél Teat Jesús

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

¹² Condom aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios
tüüch mamb Teat Jesús andüy tiül wajchiüc. ¹³ Teat
Jesús tacül quiaj ic miow (40) nüt niüng ajlüy cua-
jantanej napat nimal. Quiaj tandiüm mayac nej
wüx naél minatang nimeech nenüt Satanás. Ndoj
ángeles tajlüyiw quiaj mambeolüw Teat Jesús.

*Teat Jesús tamelich aquiaach tiül Galilea
(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)*

¹⁴ Condom alinoic nüt wüx monajiüt tayacüw tiül manchiüc a Juan, quiaj tamb Teat Jesús andüy tiül Galilea mandeac aaga najneaj nanderac wüx Teat Dios, mapiüng nguineay apmajlüy wüx Teat Dios apmajlüy wüx meáwan cambaj. ¹⁵ Teat Jesús tapiüng:

—Lamatüch a nüt wüx Teat Dios apmajlüy wüx meáwan leaw almajlüy. Nganüy ijchan imeajt-san, iyariün aaga najneaj nanderac wüx Teat Dios —aw.

*Teat Jesús arriüüd apiquiw mondóc
(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)*

¹⁶ Noic nüt wüx Teat Jesús tamong amb mbeay aaga nadam yow nenüt Galilea, quiaj tajaw Simón maquiiüb Andrés michiig nej. Nejiw teandocoj cos mondóc nejiw. ¹⁷ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Macaron tabaats, sanaquiaach icon nguineay alndom meyamban nipilan mesajan mayariw sandeac. Langome apmeyamban cüet mendocon, apmeyamban nipilan —aj nejiw.

¹⁸ Acueatíwan mindocoj nejiw, tandüjpiw mamb Teat Jesús.

¹⁹ Condom quiríwan iün majüyiw, quiaj tajawüw a Jacobo maquiiüb a Juan, micual nejiw Zebedeo. Nejiw aton aliw tiül mimüxiw nejiw, tengual axe-quiw ndoc. ²⁰ At aton tapaj nejiw miün Teat Jesús. Quiaj tacueatiw tiül müx miteatiw nejiw Zebedeo maquiiüb mimosüw nejiw. Tambüw maquiüjpüw mamb Teat Jesús.

Nop naxey alwüx ombas nej nimeech
(Lc. 4:31-37)

²¹ Condom tandüyw tiül cambaj Capernaum. Quiaj Teat Jesús tajmel tiül a sinagoga maquiaach, cos aaga nüt quiaj nüt axoodaran. ²² Mbayatoj manguiayiw aquiaach, cos taquiaach nejiw at-nej nop natang nenajiüt nendüy, ngo matnej aquiajchiw ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. ²³ Alquiaj tiül sinagoga nop naxey alwüx ombas nej nimeech, üüch nej michach, tepaj n-pac. ²⁴ Tapiüng:

—Jow ique Jesús naw Nazaret, ¿cuane indiüm merang wüx ximbasana? ¿Tewiün mendrooch ximbasana? Xique sajaw jane ic, ique aaga Nangaj Micual Teat Dios —aw.

²⁵ Quiaj Teat Jesús talic nej, tasaj:

—¡Tapots ipaj, iriow wüx ombas a naxey quiaj! —aj.

²⁶ Condom aaga nimeech tepaj, tambeapm-beap a naxey quiaj, ndoj quiaj tacueat nej. ²⁷ Xeyay mbayatoj nipilan majawüw, tetünayej menguiayayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane aag ayaja? ¿Cuane aaga jayats aquiaach quiaja? ¿Nguineay alndom malic aaga nimeech quiaj maw? ¡Quiaj aaga nimeech tayar andeac nej, taw! —awüw.

²⁸ Meáwan nipilan monaw tiül palpálwüx cambaj tiül iüt Galilea tandeacndeacüw wüx leaw tarang Teat Jesús.

Tajnej müm miocuats Simón Pedro
(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

²⁹ Condom Teat Jesús taw tiül a sinagoga, tambüw andüyw aniüngüw Simón maquiiüb

Andrés, at a Jacobo maquiiüb a Juan tambüw maquiüjpüw. ³⁰ Aaga müm najtaj miocuats Simón niün andeow, alwüx mats, xeyay üüch nej nerraar. Quiaj tasajüw Teat Jesús wüx aaga niün andeow quiaj. ³¹ Teat Jesús tamb matüch niüng ajlüy a niün andeow quiaj, tasap owix mawitich; among wüx iün andeow. Condom aaga najtaj quiaj tarang nejiw üetiw.

*Teat Jesús tüüch majneaj xeyay moniün andeow
(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)*

³² Wüx langwiiüts, lajmel nüt, quiaj taquiüjpüw niüng ajlüy Teat Jesús xeyay moniün andeow, at nipilan alwüx ombasüw nimeech. ³³ Condom meáwan nipilan monaw tiül aaga cambaj quiaj, sonogotoj teombeay iüm niüng ajlüy Teat Jesús. ³⁴ Nej tamongoch iün andeow xeyay nipilan leaw axom nejiw cuajantanej monandeow. At aton tataag majneaj xeyay nipilan alwüx ombasüw nimeech. Teat Jesús ngome tüüch mendeacüw nimeech wüx nej, cos lamajawüw jane nej.

*Teat Jesús aquiaach tiül Galilea
(Lc. 4:42-44)*

³⁵ Amb alinoic nüt Teat Jesús witiüt aliün pojniüm. Tamb néjan quiaj andüy tiül wajchiüc mataag orar. ³⁶ Condom Teat Simón y leaw almaquiüjpüw tambüw mayambüw nej. ³⁷ Wüx taxomüw, tasajüw:

—Teat, meáwan nipilan teamayambüw ic —ajüw.

³⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Masey, nganüy tabaats tiül meáwan cambaj najlüy ninguiájan naquiaach quiaj aton, cos áag tiünas narang —aj nejíw.

³⁹ Quiaj tambüw tiül meáwan cambaj tiül iüt Galilea. Teat Jesús tapots aquiaach tiül palpálwüx sinagogas; aton tataag majneaj xeyay nipilan leaw alwüx ombasüw nimeech.

*Tamongoch napat monandeow nenüt lepra
(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)*

⁴⁰ Condom quiaj tamb majaw nej nop naxey axom nej napat monandeow nasoic lepra, ngo majiür misüüg, atextexíchan ombas nej. Quiaj taquieel micos nej, tasaj Teat Jesús:

—Teat, sitiül ique indiüm sawaw alndom memogoch iün sandeow —aj.

⁴¹ Teat Jesús quiaj tajmiüc omal omeaats, taxaing owix marreeg nej, tasaj:

—Neol ngo nandiüm xecual, sandiüm, sanamogoch iün indeow —aj.

⁴² Wúxan ndoj mapiüng aag ayaj Teat Jesús, aaga niün andeow quiaj andüüban ndet mincoy nej, tajneaj nómban. ⁴³ Condom Teat Jesús tasaj nej acas poch cuane netam marang, ndoj tasaj majtsor. Tapiüng:

⁴⁴ —Nde mesaj nejinguind nguineay tejneaj. Nganüy quiür, iich majaw miteaats ique lerjneaj; irang atnej apiüng tiül aaga poch tüünd Moisés. Iyac ichech para majawüw meáwan nipilan ique lerjneaj —aj nej Teat Jesús.

⁴⁵ Áwan quiaj a naxey tapots mandeac masaj meáwan nipilan nguineay tajneaj iün andeow. Ndoj quiaj Teat Jesús ngondom majmel tiül

ngünantanej cambaj, cos xeyay nipilan teamacüliw nej. At masey nej tacúlan tiül wajchiüc, xeyay nipilan tambüw majawüw nej quiaj.

2

Tajneaj nop ndron ombas (Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

¹ Camüm aw alacas nüt tandilil alinomb Teat Jesús andüy tiül cambaj Capernaum; tanguia-yaran al aniüng nej. ² Najénan canchiütoj quiaj xeyay nipilan, lango majoy a iüm; at teombeay iüm lapatsayej quiaj. Teat Jesús tengual maquiaach nejiw wüx Mipoch Teat Dios. ³ Condom tapeayiw quiaj apiquiw monxey aquiüjpüw mamb nop naxey ndron ombas, ambitiquiaw nej tiüt amb wüx mats. ⁴ Pero naleaing ngondom matüchiw Teat Jesús cos laxowüy nipilan. Quiaj tajtepiw cawüx machaijquiw omal iüm alareng niüng ajlüy Teat Jesús, amb tiül tamongochiw mimats nej aaga ndron ombas quiaj. ⁵ Wüx Teat Jesús tajaw nejiw naleaing ayariw leawa nej aquiaach, quiaj tasaj aaga ndron ombas:

—Xecual, landoj laáw isoet —aj.

⁶ Altsotomoj quiaj acas mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tanomb, tapiüngüw tíülan omeajtsüw nejiw: ⁷ “¿Neol tandec atquiaj aaga naxey quiaja, neol tawaiiche? Cos tandec atnej Dios nej. ¿Jane alndom mawün nisoete? Néjan quiaj Teat Dios”, awüw. ⁸ Teat Jesús tajaw nguineay tengual mateotsüw tiül omeajtsüw nejiw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol teteotsan atquiaj tiül imeajtsana?

⁹ ¿Cuane iyajcan ngo maél nasaj aaga naxey cama:

“Landoj laáw isoete”, ngwüy nasaja: “Witiür, ixaing mimats, ijüy”, naja? ¹⁰ Nganüy apmejawan aaga Teat Naxey alndom mawün nisoet ningüy wüx iüt. Ijawan —aj nejiw.

Quiaj tasaj aaga ndron ombas:

¹¹ —Ique sasaj ic teat, witiür ixaing mimats, quiür ijtsor —aj.

¹² Condom aaga ndron ombas quiaj witiüt, tax-aing mimats nej, najénan tamb, teamajawüw nej meáwan nipilan. Mbayajow majawüw, tapiüngüw:

—Teat Dios nerang aag ayaj, nómban ngomeaag majawaats —awüw.

Teat Jesús tapaj Leví
(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

¹³ Teat Jesús tamb alinomb andüy mbeay nadam yow nenüt Galilea. Xeyay nipilan tambüw majawüw nej, quiaj tapots maquiaach nejiw. ¹⁴ Wüx taw quiaj, al mamong niüng angüyan tomiün ocueaj cambaj, quiaj tajaw a Leví micual Alfeo alchetem quiaj. Tasaj:

—Mac indüüb xic, tabar —aj.

Quiaj witiüt, tamb mandüüb nej mamb.

¹⁵ Noic nüt Teat Jesús alaniüng Leví maquiiüb minipilan nej, teaüetiw maquiüjpüw xeyay monsap tomiün ocueaj cambaj. Aliw quiaj xeyay monrang ngo majneaj aton, cos xeyay nipilan almandüjpiw nej. ¹⁶ Condom ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at ajcüwa fariseos, wüx tajawüw nej teaüet maquiüjpüw a nipilan quiaj, quiaj tasajüw minipilan nej:

—¿Cuane ayaj, neol a Jesús teaüet aweaag, teanganeow aweaag monsap tomiün, at nipilan monrang ngo majneaj quiaja? —ajüw nejiw.

¹⁷ Wüx Teat Jesús tanguiay aag ayaj, tasaj nejiw:

—Jane ayaag napaçüy ngo metam nop nejaw nej; pero jane ayaag niün andeow mbich netam nej. Xique ngo niün nayamb nipilan leawa ayaag najneaj arang; xique tiünas nayamb leaw ayaag ngo majneaj arang, aj nejiw.

Tatüniw nej manguiayiw wüx aiüندان
(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

¹⁸ Noic nüt wüx minipilan Juan maquiiüb minipilan fariseos tengual aiündüw, tapeayiw quiaj acas nipilan matüniw manguiayiw Teat Jesús, tasajüw:

—¿Neol taiündüw minipilan Juan maquiiüb minipilan fariseos? Jow nganüy minipilan, ¿neol ngo maiündüw? —ajüw nej.

¹⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw, tandeac atnej nej nop nengoch owix. Tapiüng:

—¿Alndom miamigos nop nengoch owix maiündüw wüx nej alquiaj maquiüjpüw? Sitiül almaquiüjpüw a nench, ngondom maiündüw.

²⁰ Alinoic nüt wüx lango majlüy a nench, quiaj mbich apmaiündüw —aj nejiw Teat Jesús.

²¹ Aton tasaj nejiw:

—Nejinguind ngondom macancham tiül noic nguirich napixeran quiripite jayats jael, cos sitiül apmacanchamaran tiül, wüx aptsontsocom, quiaj apmachiüt a nguirich jael. ²² At aton nejinguind ngondom mayac jayats vin tiül nguirich taag iquial vin, cos apmajpoet a nguirich iquial vin

quiaj, quiaj apndrom ombas a vin, at a taag aton. Aaga jayats vïn netam majmel tiül jayats taag —aj nejiw.

Tajeliw trigo wüx nüt axoodaran
(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

²³ Condom wüx noic nüt axoodaran ocueaj judíos, quiaj Teat Jesús tamong tiül noic corrül aquíüb minipilan nej. Minipilan nej tajeliw müetiwi aong trigo leaw napiürüch quiaj. ²⁴ Quiaj ajcüwa fariseos tasajüw Teat Jesús:

—¡Ijaw! ¿Neol arangüw minipilan atquiaj wüx nüt axoodaran leaw ngondom marangüche? —ajüw.

²⁵ Teat Jesús, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol ngo meteowan nguineay tarang mix-ejchiiüts David wüx nej tind üet, at leaw almaquiüjpüw nej aton? ²⁶ Cos wüx Abiatar tarang natang miteaats, quiaj David tajmel tiül a nangaj iüm ocueaj Teat Dios, tüet pan leaw najmel marang nichech para Teat Dios. Aag ayaj nejingüind ngondom müet, áagan miteaats alndom müetiwi. Pero nej tüet, átan leaw almaquiüjpüw nej tüetiwi aton —aj nejiw.

²⁷ At tasaj nejiw:

—Aaga nüt axoodaran quiaj tarangüch mambeol nipilan müüch nejiw maxojtüw noic nüt; ngome nipilan tarangüch mandüjpiw opech aaga nüt quiaj. ²⁸ Nganüy inguiayiün, aaga Teat Naxey al wüx atam xeyay, ngo matnej aaga nüt axoodaran quiaj —aw Teat Jesús.

3

*Naxey ndron ombas, nechey owix
(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)*

¹ Teat Jesús tajmel alinomb tiül a sinagoga. Al quiaj nop naxey ndron ombas, nechey owix.

² Ajcüwa fariseos teamacüliw majawüw cuane apmarang Teat Jesús, sitiül nej apmataag majneaj owix a naxey quiaj wüx nüt axoodaran, para mayacüw asoet. ³ Ndoj Teat Jesús tasaj a naxey nechey owix quiaj:

—Witiür, lembber ningüy pinawan —aj.

⁴ Condom tatün manguiay nejiw:

—¿Cuane ipiüangan, alndom marangüch najneaj wüx nüt axoodaran, ngwüy ngo majneaja? ¿Alndom mawünanan wüx nop, ngwüy apmambiyarana? —aj nejiw.

Nejiw ngo mendeacüw. ⁵ Quiaj tajcüy Teat Jesús, tajaw nejiw, tamix omeaats cos arangüw adam omeajtsüw. Ndoj tasaj a naxey quiaj:

—Ileainguiich iwix —aj.

Quiaj aaga naxey taleainguiich owix nej, nómban ajneaj. ⁶ Condom quiaj tawüw ajcüwa fariseos najénan mayambüw minipilan Herodes, matüniw manguiayiw nguineay alndom mambiyaw Teat Jesús.

Aliw mbeay yow xeyay nipilan

⁷ Teat Jesús taw quiaj maquiiüb minipilan nej, andüyiw mbeay aaga nadam yow. Átan tandüjpiw nej xeyay nipilan monaw Galilea, at monaw Judea. ⁸ Aton tambüw majawüw nej xeyay nipilan monaw Jerusalén, monaw Idumea, monaw necamb lam Jordán, at monaw tiül ajcüwa cambaj

ayey tiüt Tiro y Sidón. Tapeayiw quiaj xeyay nipilan cos tanguiyiw wüx meáwan najneaj leaw arang. ⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej mayambüw nop müx mayacüw quiaj mbeay yow, para alndom majtep tiül sitiül apmacharrüw nej. ¹⁰ Cos lamamongoch iün andeow xeyay nipilan, áag meáwan moniün andeow tiünüw achar-rayej wüx ombas nej, marrejquiw. ¹¹ Wüx tajawüw nej ajcüwa nipilan leaw alwüx ombasüw nimeech, quiaj taquiejliw micosüw nejiw teombas nej, tepajüw, tapiüngüw:

—¡Ique Micual Teat Dios ic! —awüw.

¹² Teat Jesús talic nejiw xeyay cos nganaw mandium majaraw jane nej.

*Teat Jesús tarriüüd gajpiüp minipilan nej
(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)*

¹³ Condom Teat Jesús tamb andüy wüx nop tiüc, tandüjpiw nej mamb xeyay nipilan. Quiaj tasaj nejiw leaw lamandium marriüüd mambüw majawüw nej nejíwan quiaj. ¹⁴ Tarriüüd gajpiüp (12) monxey maquiüjpüw nej, müüch nejiw mambüw masajüw nipilan nguineay alndom maw asoetiw nejiw. ¹⁵ Tüüch ndoj ombasüw mamongochiw iün andeow nipilan, at matajcüw majneaj leaw alwüx ombasüw nimeech. ¹⁶ Ajcüwa gajpiüp monxey quiaj tajlüyiw: nop Simón aaga tüünd manüt Pedro. ¹⁷ Átan a Jacobo maqiüüb michiig nej Juan, micual nejiw Zebedeo, leaw Teat Jesús tüüch nejiw manütiw Boanerges; aaga poch quiaj amb apiüng: micual atearriür monteoc. ¹⁸ Aton tajlüyiw tiül aaga gajpiüp: Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo micual Alfeo, Tadeo, at Simón naw

tiül noic ajlüy nipilan nasoiquiw Cananista. ¹⁹ At aton talüy tiül a Judas Iscariote, aaga ndoj tayac teowixaw monajiüt Teat Jesús. Ndoj tajmeliw tiül nop iüm.

Apiüngüw ambeol nej nimeech
(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Quiaj canchiütoj alinomb niüng ajlüyiw nejiw xeyay nipilan, ngo mäjchiw nejiw metiw. ²¹ Wüx tanguiayiw acualaats nej Teat Jesús nguineay tea-marang, quiaj tambüw majanüw nej, cos lapiürang nej lamichach.

²² At aton wüx tapeayiw quiaj mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, imiünüw Jerusalén, tapiüngüw:

—Aaga Jesús quiaj, alwüx ombas nej minatang nimeech nenüt Beelzebú; aaga nimeech quiaj ambeol nej mataag majneaj leaw alwüx ombas nej nimeech —awüw.

²³ Quiaj tapaj nejiw Teat Jesús, tasaj nejiw acas poch, pero ngome aleáingan. Tapiüng:

—¿Nguineay alndom a Satanás mawün nejay a Satanás wüx ombas nipilana? ²⁴ Jondot monajiüt tiül noic cambaj majcüyiw nejeyéjan quiaj mbajcamoj, aaga cambaj quiaj ngondom majlüy najneaj, apndrom ombas. ²⁵ At aton sitiül nacualaran tiül noic nden majcüyiw nejeyéjan quiaj, apndajrriümoj. ²⁶ Pero sitiül Satanás ajcüy majaw aquiüb nej, ngo majlüyiw nóiquian, quiaj langondom marangüw nicuajind.

²⁷ 'Nejinguind ngondom maneed aniüng nop napac naxey sitiül ngome ombas maóel owix, cas tajmel maneed leaw andiüm.

28 'Naleaing sasaj icon, meáwan nisoet leaw arangüw nipilan, Teat Dios alndom mawün wüx omeaats. At cuajantanej ngo majnej poch andeacüw alndom mawün wüx omeaats aton. 29 Pero jangantanej leaw apmandeac ngo majnej wüx Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios, aag ayaj mbich ngondom mawün wüx omeaats nej Teat Dios. Cos aaga nisoet quiaj nómban ngondom maw —aw Teat Jesús.

30 Atquiaj tasaj nejiw Teat Jesús cos nejiw tapiüngüw alwüx ombas nej nimeech.

Mimüm Teat Jesús y michiig nej tambüw majawüw nej

(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

31 Condom tapeayiw quiaj mimüm Teat Jesús maquiiüb michiig nej majawüw nej, pero ngome tajmeliw. Quiaj tapiüngüw mamb majpaj.

32 Ajcüwa nipilan alchetemoj quiaj ayeyiw nej tiüt, tasajüw nej:

—Joyaj mimüm aquiüb michiig teamayambüw ic —ajüw nej.

33 Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Jane ipiüangan xemüm, jane ipiüangan xechiig? —aj nejiw.

34 Quiaj taxaing omal majaw leaw alchetemoj quiaj niüng ajlüy nej, tapiüng:

—Icona ijlüyiün atnej xemüm, xechiig. 35 Cos jangantanej sitiül arang leaw andiüm Teat Dios, aag ayaj sayaag ajlüy atnej xemüm, xechiig aton —aw.

4

*Andeac andüy wüx nop nepiür
(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)*

¹ Noic nüt Teat Jesús tamelich aquiaach nipilan mbeay nadam yow Galilea. Cos canchiütoj niüng ajlüy nej xeyay nipilan; áag Teat Jesús tajmel tiül yow, tajtep tiül nop müx chetem. Meáwan nipilan tacüliw wüx iüt mbeay yow. ² Ndoj quiaj tasaj nejiw acas poch ngome aleáingan, tandeac andüy wüx cuajantanej maquiaach nejiw. Tapiüng:

³ —Inguiayiün leawa sanandeac: Tajlüy nop naxey tamb apiür. ⁴ Wüx teamawiich osaab soex, quiaj tajmiüc tigüy mbeay tiiüd. Condom tajngotoj a quiec, tüetiw. ⁵ Altigüy tajmiüc tiül piedra niüng ngo majlüy xeyay iüt. Tajntsop najen cos ngo majlüy xeyay iüt. ⁶ Wüx tajntsop nüt terraar, quiaj tambel nej. Cos ngo majiür mioxiich nej, quiaj tawaag a nine soex quiaj. ⁷ Altigüy tajmiüc tiül sats. Wüx tajntsop, cos sats najen atangüw, quiaj taxotüw tiüt a nine soex quiaj. Atquiaj taton ngon-dom meongoj. ⁸ Altigüy tajmiüc tiül najneaj iüt, tatang najneaj, tayac aóng. Tigüy taóng napateay, altigüy tayac wüx quiriw, altigüy tayac wüx xeyay aóng —aj nejiw Teat Jesús.

⁹ Andüüban Teat Jesús tasaj nejiw:

—Netam menguiayiün, mexoman imeajtsan wüx leaw sandeac quiaj —aj nejiw.

*Cuane wüx amb apiüng aaga andeac quiaj
(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)*

¹⁰ Wüx lango majlüyiw quiaj xeyay nipilan, quiaj leawa tajlüyiw niüng ajlüy Teat Jesús maquiüjpüw

ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tatüniw manguiayiw nej cuane wüx amb apiüing aaga andeac quiaj. ¹¹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona tengual meajndiün mejawan leawa nomb ngo majüiquicharan, nguineay alndom majmelaran tiül minipilan Teat Dios. Pero pálwüx nipilan ngome apmasoiquiw aleáingan. ¹² Atquiaj sarang para majawúwan, manguiayíwan, pero naleaing ngome apmajawüw cuane wüx amb apiüing. Cos sitiül apmajawüw, alndom mayariw, maw asoetiw nejiw —aj nejiw Teat Jesús.

Cuane wüx amb apiüing wüx nepiür
(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

¹³ Condom Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Ngo mejawana cuane wüx amb apiüing leawa sandeac quiaja? ¿Nguineay apmejawan meáwan leawa sanandeaca? —aj nejiw.

¹⁴ Quiaj tapiüing:

—Aaga nepiür quiaj apiüing wüx nop nendeac Mipoch Teat Dios. ¹⁵ Ajcüwa osaab soex najmiücüw mbeay tiiüd, aag ayaj nipilan leaw asoiquiw wüx Mipoch Teat Dios. Ndoj manguiayiw, andúüban ajngot nimeech mawün wüx omeajtsüw nejiw aaga Mipoch Teat Dios leawa tanguiayiw. ¹⁶ Aton ajlüy nipilan atnej aaga osaab soex leawa tajmiüc tiül piedra. Cos wüxan asoiquiw wüx Mipoch Teat Dios, apac omeajtsüw ayariw. ¹⁷ Naleaing nejiw, cos ajlüyiw atnej aaga soex najntsop tiül piedra, ngo majiür mioxiich nej; áag ngo maíüc. Cos wüx apmajlüy naél, majcüy majaw nejiw nipilan ajcan andüjpiw Mipoch Teat Dios, quiaj machiweaw

omeajtsüw. ¹⁸ At aton almajlüy nipilan atnej aaga osaab soex napiürüch tiül sats. Aaga nipilan quiaj anguiayiw Mipoch Teat Dios. ¹⁹ Pero xeyay amb wüx omeajtsüw leaw alndom maxomüw wüx aaga iüt cam. Cos andiümüw majiürüw xeyay tomiün, andiümdiümüwan cuajantanej. Meáwan aag ayaj üüch nejiw ndrom omeajtsüw Mipoch Teat Dios; ngo müüch nejiw marangüw leawa Teat Dios apiüng. ²⁰ Aton altiül nipilan leaw anguiayiw Mipoch Teat Dios, ayariw mipoch nej, ayacüw wüx omeajtsüw. Nejiw ajlüyiw atnej aaga osaab soex napiürüch tiül najneaj iüt cos teongoj. Tegüy taóng napateay, altegüy tayac wüx quiriw, altegüy tayac wüx xeyay aóng —aw Teat Jesús.

Tandeac andüy wüx ran
(Lc. 8:16-18)

²¹ Condom tandeac alinoic tasaj nejiw:

—Sitiül aljane andiüm marraj tiül iüm jondot apmapal omal noic candil tiül nop xor, tengwüy apmayac tiüt teoleaj mats, ¿ngueay aprram tiül iüma? Cos netam mayacüch cawüx, quiaj apmarraj najneaj tiül iüm. ²² Atquiaj sasaj icon, cos meáwan leaw ngo majaraw nganüy, naleaing alinoic nüt apmajaraw gueineay. Ngo majlüy noic nanderac mexotüy nganüy leaw ngome apmajüic alinoic nüt —aj nejiw.

²³ Condom tapiüng:

—Meáwan icona lamenguiayiün aaga poch cam, nganüy iyacan wüx imeajtsan —aw.

²⁴ Aton tasaj nejiw:

—Iyacan wüx imeajtsan xepoch leawa temenguiayiün, iyariün. Cos sitiül apmeyacan wüx imeajtsan leawa lamenguiayiün, teamteáman apmeajndiün mejawan alquiriw. ²⁵ Cos sitiül aljane apmayar xepoch, nej apmüünd manguiay alegüy. Pero sitiül ngo mayar xepoch, masey lamanguaiy quiripite apndrom omeaats —aj nejiw.

Andeac andüy wüx nguineay atang a soex

²⁶ Condom Teat Jesús tapiüng:

—Sanasaj icon nguineay arang wüx micambaj nej Teat Dios. Cos ajlüy atnej arang osaab soex lapiürüch. ²⁷ Quiaj aaga nepiür apmaxood mameay, ndoj apmapac. Atquiaj apmamong acas nüt acas ongwiiüts. Aaga osaab soex napiürüch quiaj apmajntsop, masey aaga nepiür quiaj ngondom majaw nguineay teajntsop, nguineay teatang. ²⁸ Cos aaga iüt teamatangüch aaga soex quiaj. Apmawün mbas onic nej, ndoj apmaól, ndoj quiaj apmatang osaab nej. ²⁹ Condom wüx latang, quiaj apmandojquich cos lamatüch a nüt xaijnguiam matajtüch —aj nejiw Teat Jesús.

*Andeac andüy wüx osaab mostaza
(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)*

³⁰ Aton tasaj nejiw Teat Jesús:

—¿Nguineay alndom nasaj icon cuane atnej ajlüy micambaj Teat Dios, ngwüy cuane wüx alndom nandeac mejawan? ³¹ Ajlüy atnej noic nine osaab soex nenüt mostaza. Aag ayaj noic osaab soex leawa napiürüch xowüy minine. ³² Ndoj apiürüch, apmajntsop, apmarang noic najal oleaj

soex, alwüx ajal oleaj tiül meáwan soex. Ap-mayac nadam mipüüig nej niüng quiec alndom marangüw ombiümüw nejiw maxojtúw —aj nejiw.

*Ngineay taquiaach Teat Jesús
(Mt. 13:34-35)*

³³ Atquiaj taquiaach nejiw Teat Jesús wüx Mipoch Teat Dios, ngome aleáingan, leaw tayaag alndom manguiayiw. ³⁴ Ngo maquiaach nicuajind aleáingan manguiayiw nipilan. Wüx laawüw quiaj nipilan, quiaj tasaj minipilan nej cuane wüx tandeac.

*Teat Jesús talomboch iünd, at omal yow
(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)*

³⁵ Aaga nüt quiaj wüx langwiiüts, quiaj tasaj minipilan nej:

—Tabaats andüyiiüts necamb aaga nadam yow cam —aj nejiw.

³⁶ Tacueatíwan quiaj meáwan nipilan. Quiaj tambüw nejíwan quiaj maquiüjpüw Teat Jesús amb tiül aaga müx alchetem tiül. Aton tambüw alacas müx maquiüjpüw nejiw. ³⁷ Wüx aleambüw tiül najal, quiaj taw noic napac iünd, tayac nadamdám omal yow anmachaachaach tiül müx, tengual chipiow a müx. ³⁸ Teat Jesús al wil müx almameay, ayac aliig omal. Quiaj tapacüjchiw tiül ameay, tasajüw:

—¡Teat! ¿Neol ngo mejaw, laliüc tsoyomoots tiüt? ¡Apmandeowaats! —ajüw.

³⁹ Quiaj witiüt Teat Jesús, tasaj a iünd lombom, at a yow majlúyan. Quiaj lombot a iünd, at a yow tajlúyan.

⁴⁰ Condom tasaj nejiw:

—¿Neol termbolana, neol ngome teyacan imea-jtsan wüx leawa xique alndom naranga? —aj nejiw.

⁴¹ Mbayatoj xeyay, tesajajej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuaane nej aaga naxey cama? ¿Nguineay alndom mayar nej andeac a iünd at a yow? —awüw.

5

Nop naxey alwüx ombas nej nimeech

(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

¹ Condom Teat Jesús maquiiüb minipilan nej tapeayiw necamb aaga nadam yow quiaj, tiül miiütüw monaw Gadara. ² Almawüw tiüt imiünüw tiül müx, quiaj tapeay niüng ajlüy Teat Jesús nop naxey imiün tiül niüng amiüraad mondeow, alwüx ombas nej nimeech, üüch nej mechach ³ Aaga naxey quiaj acül tiül niüng amiüraad mondeow. Nejinguind ngondom maóel nej, masey naag galen. ⁴ Cos mbójan maoliw owix nej oleaj nej naag galen. Nej ngo mapiüng wüx, andooign-dooig miün, nómban acolot. Nejinguind ngondom masap nej. ⁵ Aaga naxey quiaj, nüt ongwiiüts apaj tiül tiüc, at niüng amiüraad mondeow. Aton achiüt ombas nej naag piedra. ⁶ Alíücan miünquiaj tajaw Teat Jesús, tecuiür tamb mangoch, taquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús. ⁷ Quiaj tendeac napac, tapiüng:

—¿Cuane indiüm merang wüx ximbas Teat Jesús? Ique Micual Teat Dios najlüy tiül cielo. Satün icueaj wüx minüt Teat Dios, nde merang wüx ximbas nicuajind ngo majneaj —aw.

⁸ Atquiaj tapiüng cos Teat Jesús lamasaj nej:

—¡Ique nimeech, sasaj ic, iriow wüx ombas a naxey cam, icueat! —aw.

⁹ Ndoj Teat Jesús tatün manguiaj:

—¿Cuane minüt? —aj.

Quiaj tapiüng:

—Legión xenüt cos sajlüyiün xeyay —aw.

¹⁰ Quiaj tatün xeyay ocueaj Teat Jesús nde mawün nejiw tiül aaga iüt quiaj. ¹¹ Tajlüy quiaj wüx nop tiüc noic ajlüy xeyay sow, teaüetiw. ¹² Ajcüwa nimeech tatüniw ocueaj Teat Jesús, tapiüngüw:

—Ich xicon namban najmeliün tiül ajcüwa sow quiün —awüw.

¹³ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw mambüw. Tacueatiw a naxey quiaj, tajmeliw tiül sow. Ajcüwa sow ajlüyiw xeyay, atüch ijquiaw mil, tecuiürrüw ambüw wüx tiüc tajchiquiaw tiüt tajmiücüw tiül aaga nadam yow quiaj, tsoyotoj tiüt, tandeowüw tiül yow.

¹⁴ Condom ajcüwa monjiür sow quiaj, tambüw acuiürrüw masajüw nipilan tiül cambaj, tiül rünch aton. Quiaj tambüw nipilan majawüw cuane najlüy.

¹⁵ Wüx tapeayiw niüng ajlüy Teat Jesús, quiaj tajawüw aaga naxey tajlüy wüx ombas nej xeyay nimeech alchetem quiaj, lamasooig apix nej, lamajiür mifis nej. Mbayatoj xeyay majawüw.

¹⁶ Condom nipilan leawa tajawüw aag ayaj, tapots mapiüngüw nguineay tawüw nimeech wüx ombas aaga naxey quiaj, nguineay tandeowüw tiül yow meáwan sow. ¹⁷ Ndoj tapots masajüw Teat Jesús maw tiül miütüw nejiw.

18 Teat Jesús almajtep tiül müx, laámb ap-maw quiaj, quiaj aaga naxey tajlüy wüx ombas nej nimeech tatün ocueaj xeyay sitiül alndom maquiiüb nej mamb. 19 Pero Teat Jesús tasaj nej:

—Quiür ijtsor teat, isaj icualaats nguineay tejneaj. Isajüw meáwan aaga najneaj leaw Teat Dios lamarang wüx imbas, nguineay tajiür ic lasta —aj.

20 Quiaj tamb a naxey mandeac, masaj nipilan tiül meáwan cambaj tiül Decápolis. Tasaj nejiw nguineay tataag nej majneaj Teat Jesús. Meáwan nipilan mbayatoj manguiayiw.

Micual Jairo, at aaga najtaj nerreeg apix Teat Jesús

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

21 Condom Teat Jesús tandilil alinomb maquiiüb minipilan nej, ambüw tiül müx, andüyiw necamb aaga nadam yow quiaj. Almapeayiw necamb, quiájan tacül Teat Jesús mbeay yow, cos tapeayiw niüng ajlüy nej xeyay nipilan. 22 Condom tapeay quiaj nop naxey nenüt Jairo, nop natang nena-jiüt tiül a sinagoga; wüx tajaw Teat Jesús, quiaj taquieel micos nej tiüt. 23 Tatün xeyay, tapiüng:

—Teat, xecual nüx laxeyay iün andeow, laliüc mandeow. Mac Teat, tabar meyac iwix wüx ombas nej para majneaj —aw.

24 Quiaj Teat Jesús tamb maquiiüb nej. Xeyay nipilan tandüjpiw, lacharrayej wüx ombas nej. 25 Tiül a nipilan quiaj tajlüy nop najtaj lama-jiür gajpic (12) neat iün andeow, atsambiich nej miquiej nej. 26 Lamamongoch xeyay wüx

aaga monandeow quiaj. Masey lamong teombas xeyay mondüy, lamandrooch meáwan leaw ajiür, pero ngo mambeol nej nicuajind, teaxeyay marang nej. ²⁷ Aaga najtaj quiaj wüx tanguiaiy nguineay andeacüw wüx Teat Jesús, quiaj tamb matüch, amb wanopech Teat Jesús tarreeg apix nej. ²⁸ Atquiaj tarang, cos lamapiüng tiül omeaats nej: “Sitiül narreeg masey apix nej, quiaj sana-jneaj”. ²⁹ Andüüban tayaag lajneaj, nómban lamong a monandeow quiaj. ³⁰ Teat Jesús tayaag nej lamataag majneaj aljane, quiaj wantsat majaw tiül nipilan, tatün manguiaiy:

—¿Jane tarreeg sapixe? —aw.

³¹ Quiaj minipilan nej tasajüw nej:

—¿Neol ngo mejaw Teat, xeyay nipilan teamatechtechiw ic? Neol tepiüng: “¿Jane tarreeg xic?” —ajüw.

³² Teat Jesús tayamb tiül nipilan majaw jane tarreeg nej. ³³ Aaga najtaj mbayat cos tajaw teamayamb nej, tambeapmbeap nej. Pero cos tayaag lajneaj, quiaj tamb maquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús, tasaj nguineay tarang nej. ³⁴ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xecual, lerjneaj cos teyac imeaats wüx xic. Nganüy quiür, ich mapac imeaats, lerjneaj nómban —aj nej.

³⁵ Teat Jesús tengualeámban andeac aweaag a najtaj, quiaj tapeayiw masajüw a Jairo, aaga nena-jiüt tiül sinagoga, tapiüngüw:

—Teat, micual landeow, icueat mesajsaj aaga Teat Naxey quiaj —ajüw.

³⁶ Naleaing Teat Jesús, masey tanguiay andeacüw ajcüwa monxey quiaj, nej tasaj aaga nena-jiüt:

—Nde mbayamear teat, iyac imeaats wüx xique —aj.

³⁷ Ndoj ngome tüüch mambüw maquiiüb nejiw meáwan minipilan nej, áagan a Pedro maquiiüb Jacobo, at a Juan michiig Jacobo taquiiüb mamb.

³⁸ Wüx tapeayiw aniüng aaga nenajiüt tiül sinagoga, Teat Jesús tajaw alquiaj xeyay nipilan tea-jiüntsüw napac, y altiül teapajüw. ³⁹ Wüx tajmel tiül iüm, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots ijiüntsana? Aaga nüx cam ngome landeow, almameay —aj nejiw Teat Jesús.

⁴⁰ Quiaj titsojow nej, cos ajawüw naleaing landeow a nüx quiaj. Condom Teat Jesús tawün nejiw tiül iüm, taquiiüb áagan miteat nej mimüm nej a nüx, at leaw almaquiüjpüw nej. Tajmeliw matüchiw niüng ajlüy a nüx. ⁴¹ Quiaj Teat Jesús tasap owix a nüx, tasaj wüx ombeayiw nejiw:

—Talita cumi —aj. Aag ayaj amb apiüng: Xecual sasaj ic, witiür.

⁴² Quiaj witiüt a nüx, tajjüy. Meáwan nipilan xeyay mbayatoj majawüw. Aaga nüx quiaj lama-jiür gajpic (12) mineat nej. ⁴³ Condom Teat Jesús tasaj nejiw nde mandeacüw manguiyaran leawa tarang. Tasaj nejiw aton mayambüw üet a nüx quiaj.

6

*Teat Jesús ngo mandiüram tiül Nazaret
(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)*

¹ Condom Teat Jesús taw quiaj, tandilil alinomb andüy tiül miüt nej, minipilan nej aton tandüjpiw nej. ² Wüx tatüch a nüt axoodaran, quiaj tapots aquiaach tiül a sinagoga. Xeyay nipilan wüx tanguiayiw andeac nej mbayatoj. Tapiüngüw:

—¿Nguiaane tequiajchay aaga naxey quiaja? ¿Nguineay tendüye? ¿Nguineay ndot ombas marang cuajantanej ateócan? ³ ¿Neol ngome nop icoots aaga naxey quiaja? ¿Ngome nej nerang xiül, micual nej María? Aton alningüy tiül micamba-jaats acüliw michiig nej Jacobo, José, Judas, Simón, at michiig monüx nej aton aliw ningüy —awüw.

Taton ngome tandiümüw mayariw andeac nej. ⁴ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Xique samongoch atnej amongoch nop nendeac andeac Teat Dios cos ayarich andeac nej nguiajantanej, áagan tiül miüt nej ngo mandiüram. Átan acualaats nej, micoj nej, michiig nej, ngo mayariw nej andeac —aj nejiw.

⁵ Tiül a cambaj quiaj ngome tarang nadam ateócan. Áagan acas moniün andeow tataag majneaj, tayac owix wüx nejiw. ⁶ Nej ayaag xeyay ngo majneaj cos ngo mayariw nej andeac. Ndoj taw quiaj, tamb andüy tiül namix nine cambaj quiájan, maquiaach.

*Teat Jesús tüüch mambüw mandeacüw wüx nej
(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)*

⁷ Condom quiaj tapaj miünüw niüng ajlüy nej ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej. Quiaj tapots masaj nejiw mambüw ijpüwpüw. Aton tüüch nejiw ndoj ombasüw matajcüw majneaj nipilan alwüx

ombasüw nimeech. ⁸ At aton tasaj nejiw nde majoyiw nicuajind tiül tiüü. Alndom majoyiw áagan notsnots angotoj, mambeol nejiw. Ngondom majoyiw nchiiüts, pemb, nüeteran; aton tomiün ngondom majoyiw. ⁹ Netam masoijquiw napüic, pero ngondom majoyiw ijquaw najal camix. ¹⁰ Aton tasaj nejiw:

—Wüx apmepeayiün tiül noic cambaj, apmexojtan quiaj tíülan noic nden. Nde membiülüjchiün niüng ixojtan. Apmeriowan quiaj wüx apmeamban tiül alinoic cambaj. ¹¹ Sitiül noic cambaj ngo mangochiw icon, ngo mandiümüw manguiayiw indeacan, icueatiün, iriowan quiaj. Wüx apmeriowan quiaj, itajtan minajndot ileajiün majüic nejiw ngo majneaj arangüw cos ngo müjchiw icon mendeacan quiaj xepoch. Naleaing sasaj icon, alinoic nüt wüx Teat Dios apmajaw wüx asoeteran, nejiw xeyay ngo majneaj apmamongochiw cos ngo mandiümüw manguiayiw indeacan. Alwüx apmamongochiw, ngo matnej leaw apmamongochiw nipilan tandeowüw nomb, ajcüwa monaw tiül cambaj Sodoma maquiiüb Gomorra —aj nejiw Teat Jesús.

¹² Quiaj tawüw ajcüwa gajpiüp minipilan nej, tambüw masajüw nipilan leam omeajtsüw wüx aaga ngo majneaj teamarangüw, macueatiw.

¹³ At aton wüx minüt Teat Jesús tatajcüw majneaj nipilan alwüx ombasüw nimeech, üüch nejiw michachiw. At tajendiw aceite wüx omal moniün andeow, quiaj tajneajiw.

Tambiyaw a Juan Bautista
(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

14 Condom aaga rey Herodes tanguiaiy nguineay teamarang Teat Jesús, cos meáwan nipilan teamandeaçw wüx nej. Quiaj Herodes tapiüng:

—¿Ngwüy naleaingue, Juan, aaga neech yow nipilan lapac tiül mondeowa? ¿Pares ndot ombas marang xeyay cuajantanej ateócan aaga naxey quiaja? —aw.

15 Altiül tapiüngüw:

—Ngwüy, aag ayaj mixejchiiüts Elías, awüw. Altiül tapiüngüw: Aag ayaj alinop nendeac andeac Teat Dios tajlüy tanomb —awüw.

16 Pero wüx Herodes tanguiaiy aaga andeaçw quiaj, tapiüng:

—Ngwüy, aag ayaj sapiüng Juan, aaga tøjchiüs mamb ndojquiüm onic nej, nganüy lapac tiül mondeow —aw a Herodes.

17 Atquiaj tapiüng Herodes cos alwüx omeaats leawa tarang, cos nej tüüch mamb ndeaam a Juan, majmel tiül manchiüc, naoelich naag galen. Aag ayaj tarang Herodes cos atquiaj tandiüm minajtaj nej nenüt Herodías. Aaga Herodías quiaj mintaj Felipe, michiig Herodes, nganüy Herodes lamaquiiüb. 18 Cos Juan wüx aliün mapac tasaj Herodes:

—Ngo majnej mequiiüb mintaj michiig —aj.

19 Quiaj Herodías xeyay tajcüy majaw a Juan. Tandiüm mambiy; pero ngome taxom nguineay marang. 20 Cos Herodes lamajaw Juan arang leaw andiüm Teat Dios, aton andeac leaw naleaing, pares tembol mandüy, ngo müüch a Herodías marang ngo majnej wüx ombas a Juan. Herodes masey ngo maxom omeaats wüx leaw tandeac a Juan, nej xeyay tandiüm manguiay. 21 Noic

nüt wüx Herodes tarang noic nangos nüt ajcan lamatüch alinoic mineat nej, quiaj aaga najtaj Herodías taxom nguineay marang. Cos Herodes tapaj meáwan monajiüt, at nipilan monjiür tomiün tiül aaga iüt Galilea, marang noic nadam nangos nüt. ²² Quiaj tamb nop nüx, micual aaga najtaj Herodías, tajmel niüng ajlüy monet mejiüng. Herodes y leaw aliw quiaj tandiümüw majawüw ajiüng a nüx quiaj. Condom a rey Herodes tasaj a nüx:

—Itün xicueaj leaw indiüm, xique sanüüch ic —aj.

²³ Nej tapaj minüt dios mapiüng naleaing apmüüch, ngo mawaiich, tapiüng:

—Cuajantanej apmetün, xique sanüüch ic, masey pinawan leaw alnajiür —aw a Herodes.

²⁴ Quiaj taw a nüx, tamb matün manguiay mimüm nej. Tasaj:

—Müm, ¿cuane indiüm mejaw natüna? —aj.

Quiaj mimüm nej tapiüng:

—Itün omal aaga Juan, áag neech yow nipilan —aj.

²⁵ Andilílan tiüt a nüx, tamb andüy niüng ajlüy Herodes, tapiüng:

—Teat, sandiüm nganüy nganüy meaach xic omal aaga Juan amb tiül noic polat —aj.

²⁶ Quiaj Herodes tamix omeaats xeyay; pero cos nej lamapaj minüt dios, aton tandeac manguiayiw nipilan. Nganüy netam marang, müüch leaw atün a nüx quiaj. ²⁷ Najénan tüüch mamb nop soldado, tasaj mandooig onic a Juan majamiün omal.

²⁸ Quiaj tamb a soldado majaw tiül manchiüc mandooig onic a Juan. Condom tajoy omal a Juan amb

tiül noic polat, tüüch a nüx. Quiaj a nüx tamb müüch mimüm nej.

²⁹ Wüx minipilan Juan tanguyaiw nej landeow, quiaj tambüw maxainguw, tajoyiw mamiütüw. Atquiaj tarang Herodes wüx tambiy aaga Juan.

*Teat Jesús tüüch üetiw acoquiaw mil monxey
(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)*

³⁰ Condom wüx tapeayiw ajcüwa gajpiüp (12) monamb ijpüwpüw, tapots masajüw Teat Jesús nguineay tarangüw, nguineay taquiajchiw nipilan. ³¹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Nganüy macaron, tabaats maxojtaats quiripite niüng ngo majlüy nipilan —aj nejiw.

Cos xeyay nipilan tengual apeayiw quiaj niüng ajlüy nej, pálwüx teawüw. Ngo mäjchiw nejiw matüch metiw. ³² Ndoj quiaj tajtepiw tiül nop müx, tambüw nejíwan quiaj, andüyiw niüng ngo majlüy nipilan. ³³ Pero xeyay nipilan tajawüw nejiw ambüw, aton tajawüw jane nejiw; quiaj tambüw acuiürrüw imiünüw tiül micambajüw nejiw. Ombas mapeayiw quiaj, teoj mapeay Teat Jesús. ³⁴ Wüx Teat Jesús taw tiüt imiün tiül müx maquiüb minipilan nej, tajaw xeyay nipilan tea-macüliw nej. Quiaj tajmiüc omal omeaats, cos tajaw ajlüyiw atnej tigüy najcueat sap, ngo majlüy wüx nejiür nejiw. Quiaj tapots maquiaach nejiw xeyay cuajantanej. ³⁵ Wüx langwiiüts laliüc mäjmel nüt, quiaj minipilan nej tambüw masajüw nej:

—Teat, langwiiüts ¿nguineay apmarangaats? Cos nejingüind ngo macül ningüy. ³⁶ Isajüw mambüw

tiül cambaj y tiül rünc h mangalüw üetiw, cos ngo majiürüw üetiw nejiw —ajüw nej.

³⁷ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona iyamban üetiw —aj nejiw.

Quiaj tapiüngüw:

—¿Teat, nguineaye? ¿Ngwüy sanamban nangan ijquiaw acoic miow (200) denario pan müjchiiüts müetiwe? —awüw.

³⁸ Teat Jesús tasaj nejiw:

—Quiüran ijawan cas pan ijiüran ningüy —aj nejiw.

Wüx tajawüw cas pan ajlüy, quiaj tasajüw nej:

—Ajlüy acoquiaw pan alijpüw cüet —ajüw.

³⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw masajüw nipilan chetemoj noicnoic ajlüy tiül nine nateaic soex.

⁴⁰ Quiaj chetetoj; al tiül atüch coic miow (100), al tiül ic miow gajpowüw (50) noicnoic ajlüy.

⁴¹ Condom Teat Jesús taxaing aaga acoquiaw pan al ijpüw cüet. Taxaing omal majaw cawüx, tüüch gracias Teat Dios. Condom wüx tambaag aaga pan texeyay. Quiaj tüüch minipilan nej majineaw müjchiw meáwan nipilan. At aaga ijpüw cüet aton tambaag müüch nejiw majineaw. ⁴² Condom tatüch müetiw meáwan nipilan paxiünüy üetiw.

⁴³ Wüx landoj, quiaj taxainguiw leawa minaw a pan, at a cüet, chipiüt gajpiüp (12) nchep. ⁴⁴ Ajcüwa tetiw quiaj atüch acoquiaw mil monxey.

Teat Jesús tajüy teomal yow

(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

⁴⁵ Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej majtepiw tiül müx mamongoj andüyiw necamb a nadam yow quiaj. Tasaj nejiw mambüw ombas nejiw

mandüyiw tiül cambaj Betsaida. Cos nej apmacül quiaj leawa ümb majtsor nipilan, quiaj apmaw quiaj. ⁴⁶ Wüx laúmb majtsor nipilan, quiaj tamb andüy wüx nop tiüc mataag orar, mandeac aweaag Teat Dios. ⁴⁷ Wüx lapojniow, aaga müx namb lamatüch pinawan aaga nadam yow quiaj, nganüy Teat Jesús néjan quiaj aliün wüx iüt. ⁴⁸ Nej tajaw laúmb apacüw majombüw a yow majüyichaw a müx, cos angochiw a iünd. Wüx landüy wüx arraw, quiaj Teat Jesús tamb matüch nejiw, ajüy amb teomal yow. Tarang atnej apmamóngan. ⁴⁹ Wüx tajawüw nop najüy amb teomal yow, quiaj tepajüw:

—¡Aag ayaj nembolooch! —awüw. ⁵⁰ Meáwan nejiw tajawüw, xeyay mbayatoj. Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Nde mbayameron, ich mapac imeajtsan cos xique, ngome aljane —aj nejiw.

⁵¹ Condom tajtep tiül müx maquiiüb nejiw; quiaj lomboj a iünd. Mbayatoj majawüw, ndoj tapac omeajtsüw ⁵² Nejiw nganaw majawüw nguineay tarang wüx tüüch mexeyay a pan, aliün mapac omalüw.

Teat Jesús tüüch majneaj moniün andeow tiül Genesaret
(Mt. 14:34-36)

⁵³ Tapeayiw necamb a yow tiül iüt Genesaret. Quiaj tawüw tiüt, taoeliw mimüxiw nejiw mbeay yow. ⁵⁴ Wúxan tajtepiw wüx iüt, quiaj nipilan tajawüw nejay Teat Jesús napeay. ⁵⁵ Condom quiaj tambüw acuiürrüw masajüw meáwan nipilan

tiül aaga iüt quiaj. Quiaj tapots apeayiw nipi-
lan maquiüjpüw miün moniün andeow amb wüx
mats, andüy niüng tanguiayiw alquiaj Teat Jesús.
⁵⁶ Nguiajantanej leaw niüng tamb, masey tiül
cambaj, masey tiül rüñch, tacüliw nej xeyay nipi-
lan. Tayacüw ajcüwa moniün andeow mbeay plas
pinawan cambaj, at tiül tiiüd aton. Tatüniw xeyay
ocueaj Teat Jesús sitiül alndom ajcüwa moniün
andeow masambüw nej masey apix nej. Meáwan
leaw tasambüw nej tajnejaw nómбан.

7

Leaw üüch majiür nisoet nipilan (Mt. 15:1-20)

¹ Noic nüt acas fariseos tambüw majawüw
Teat Jesús, maquiüjpüw ajcüwa mondüy wüx
aaga poch tüünd Moisés, napeayiw imiünüw
Jerusalén. ² Quiaj tajawüw altiül minipilan
Teat Jesús teaüeti; pero ngo marangüw atnej
ajlüyay marangüw meáwan nipilan judío wüx
ajantsüw owixaw. Áag tandeacndeacüw ngo
majnej wüx ombasüw nej. ³ (Cos ajcüwa
fariseos at meáwan judíos ajlüyayej wüx marangüw
atnej arangüw mixejchiw nej, cos ngo metiw
sitiül ngo majantsüw owixaw nej xeyay atnej
apiüngüw netam. ⁴ Wüx nejw apeayiw ajüyiw tiül
plas angalayej, ngondom müeti nicuajind sitiül
ngo majantsüw owixaw atnej apiüngüw netam
marangüw. Aton ajiürüw palpáwüx arangüw wüx
ajantsüw inganeowayej, xar iüt, xar manchiüc,
at mimatsüw nejw aton.) ⁵ Quiaj ajcüwa fariseos

at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, tatüniw manguiayiw Teat Jesús. Tasajüw:

—¿Neol minipilan ngo mandüjpiw leaw tarangüw mixejchiiütsa? ¿Neol ngo majantsüw owixaw wüx üetiw atnej ajlüyay marangaatsa? —ajüw.

⁶ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icona monwaiich, iwüyayon wüx irangan naneaj, naleaing tarang Isaías tiül minawiig nej aaga poch niüng Teat Dios tapiüng:

Ajcüwa nipilan quiaj apiüngüwan ayariw sandeac, ngome con omeajtsüw, ombeayíwan.

⁷ Ngo membeat marangüw atnej arangüw xic casa, cos meáwan leaw aquiajchiw, aag ayaj mipochíwan nejiw.

⁸ Pero icona landroj imeajtsan leaw Teat Dios apiüng netam merangan, cos tenguijal ipacan wüx leaw ngo metam, leaw mixejchiün tarangüw. Atnej wüx ijantsan ajcüwa xar, tas, at teamendüjpiün cuajantanej leawa tayacüw mixejchiün, aj nejiw Teat Jesús.

⁹ Tasaj nejiw aton:

—Icona tewüniün ninguiün meáwan leawa tasaj icon Teat Dios merangan, cas tendüjpiün opech leawa tayacüw mixejchiün. ¹⁰ Teat Moisés tarang tiül minawiig nej, tapiüng: “Iyar andeacüw miteat, mimüm, indiümüw”, aw. Aton tapiüng: “Jane apmapaiich mandeac ngo majneaj wüx ombas miteat nej, mimüm nej, ich mambiyaran”, aw a Moisés. ¹¹ Pero icona xeyay ngo majneaj irangan, cos ipiüangan aljane alndom masaj miteat nej,

mimüm nej, mapiüng: “Leawa alnajiür langondom nüüch icon, cos aag ayaj Corbán”. (Amb apiüng meáwan leaw ajiür lamüüch Teat Dios.)

¹² Wüx apmapiüng aag ayaj, quiaj lango metam mambeol miteat nej mimüm nej cos icona iquiajchiün ombeay. ¹³ Wüx irangan aag ayaj, quiaj temewüniün ninguiün Mipoch Teat Dios, teyacan ingow leawa tayacüw mixejchiün marangüch. Ajlüy xeyay cuajantanej atnej aag ayaj leaw icona teyacan marangüch —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁴ Quiaj Teat Jesús tapaj nipilan alinomb masaj:

—Inguiayiün, iyacan wüx imeajtsan leaw sanasaj icon. ¹⁵ Cuajantanej leaw alndom müeteran, manganeowaran ngo müüch nop majiür nisoet; pero leawa alwüx omeaats mandeac mbich alndom mayac nej asoet. ¹⁶ Jane andiüm manguiay, ich manguiay mayac wüx omeaats —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁷ Condom wüx Teat Jesús taw niüng ajlüy meáwan nipilan, quiaj tajmel tiül iüm. Ndoj minipilan nej quiaj tapots matüniw manguiayiw nej, tasajüw:

—¿Cuane wüx tendeac aaga les ndot mendeac quiaja? —ajüw nej.

¹⁸ Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol, ata icona aton ngo mejawan leawa tandeacas? ¿Neol ngo mejawana, meáwan leaw alndom müeteran ngo müüch majiür nisoet nipilan?

¹⁹ Cos nüeteran andúyan teomeaatsaran apmamb, ndoj apmaw. Aaga nüeteran quiaj ngo müüch majiür nisoet nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

Nej tandeaac wüx aag ayaj majüiquich meáwan cuajantanej nüeteran alndom müeteran, ngome nisoet. ²⁰ Aton tapiüng:

—Leawa nop apmandeaac wüx omeaats, mbich aag ayaj alndom müüch nej majiür nisoet. ²¹ Cos imiün wüx omeaatsaran aw leaw ngo majneaj arangüch. Áag altiül nipilan ajiürüw minajtajüw nejiw, minaxeyiw nejiw, at altiül monench ajlüyiw maquiüjpüw monüx, átan monüx maquiüjpüw monench, at monbiy nipilan aton. ²² At ajlüy moneed, ajlüy reech, ajlüy monrang xeyay ngo majneaj, at monwaiich, ajlüy monjüyjüy, ajlüy mondiüm ocueaj alinop. Aton ajlüy monpaiich, monrangrangüy, ajlüy nerangrang michach. ²³ Meáwan aaga ngo majneaj arangüch quiaj, imiün tiül omeaatsaran. Aag ayaj mbich üüch majiüraran nisoet —aw Teat Jesús.

Nop najtaj ngome micual iüt tayar andeaac Teat Jesús

(Mt. 15:21-28)

²⁴ Condom Teat Jesús taw quiaj tamb andüy niüng ajlüy cambaj Tiro y Sidón. Tandüy tiül noic naniüngaran, maxood quiaj, cos nej ngo mandiüm majawüw nej nipilan. Pero naleaing ngondom mexotüy. ²⁵ Nop najtaj najéan tanguiaj Teat Jesús lapeay quiaj. Aaga najtaj quiaj ajiür nop micual nej nüx, alwüx ombas nej nimeech, üüch nej michach. Quiaj tamb maquieel micos nej tiüt teombas Teat Jesús. ²⁶ Aaga najtaj quiaj ngome micual iüt Israel, nej nop sirofeniciana. Nej tatün xeyay ocueaj Teat Jesús mamb mawün nimeech

wüx ombas micual nej. ²⁷ Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Icül, cos ombas netam metiw nacualaran, cos ngo majneaj majnot üetiw nejiw majlos müjndiw a namix nine pet müetiw —aj nej.

²⁸ Aaga najtaj tasaj nej:

—Teat, naleaing aag ipiüing quiaj, masey ombas apmetiw a nacualaran, pero aton nine pet alndom mamilmil leawa najmiüc tiüt minaw üet nacualaran —aj nej.

²⁹ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xecual, najneajay indeac quiaj. Nganüy quiür ijaw micual, cos lanüüch majneaj, lamacueat nej nimeech —aj nej.

³⁰ Naleaing tasoic, cos wüx tapeay aniüing nej, quiaj tajaw micual nej alpiiüm wüx mats, lajneaj, lamacueat nej nimeech.

Teat Jesús tüüch majneaj nop nelaag, nejew

³¹ Condom Teat Jesús taw quiaj tiül miüt monaw Tiro, tamong amb tiül Sidón, at tamong amb tiül miüt Decápolis, tatüch mbeay aaga nadam yow Galilea. ³² Taquiiübaran mamb quiaj majaw nej Teat Jesús nop naxey nelaag, aton ngondom mendeac. Quiaj tatüniw ocueaj Teat Jesús sitiül alndom mayac owix wüx aaga naxey quiaj müüch majneaj. ³³ Quiaj Teat Jesús tawün ninguiün quiriw aaga naxey quiaj nejeweáagan quiaj. Condom Teat Jesús taxec micual owix nej teolaag a naxey quiaj, ndoj tateonts onts ombeay nej cas tarreeg oniw a naxey quiaj. ³⁴ Condom quiaj taxaing omal majaw andüy cawüx, tawün miünd nej, tapiüing:

—¡Efata! —aw. Aaga poch quiaj amb apiüng: ¡Lejquiar!

³⁵ Quiaj lejquiat olaag a naxey y oniw nej taley, lajneaj. Quiaj tajneaj mendeac. ³⁶ Ndoj tasaj nejiw Teat Jesús nde masajüw nejinguid. Pero masey atquiaj tasoiquiw, nejiw xeyay tandeacndeacüw wüx. ³⁷ Mbayajow wüx, xeyay tapac omeajtsüw majawüw leaw Teat Jesús tarang, tapiüngüw:

—Nej arang cuajantanej najneaj, cos üüch manguiay nelaag nipilan, at üüch mendeac jane ngondom mendeac —awüw.

8

Teat Jesús tüüch üetiw apiquiw mil nipilan (Mt. 15:32-39)

¹ Tiül aaga nüt quiaj, canchiütoj xeyay nipilan niüng ajlüy nej. Wüx tind üetiw ngo majiürüw cuane apmüetiw. Quiaj Teat Jesús tapaj minipilan nej, tasaj:

²—Sajiürüw lasta ajcüwa nipilan quiaj, cos lama-jiür er nüt ajlüyiw ningüy maquiüjpaats, lango majiürüw üetiw. ³ Sitiül sanasajüw majtsoriw wüxan nganaw metiw, ngondom maiücüw, apmajmiücüw tiül tiiüd cos altiül imiünüw miünquiaj—aj nejiw Teat Jesús.

⁴ Quiaj tasajüw nej minipilan nej:

—¿Nguineay alndom maxoram cuane apmüetiw ningüy tiül a wajchiüc cam? Cos ngo macüleran ningüy —ajüw.

⁵ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Cas pan aliün mejiürana? —aj nejiw.

Nejiw tapiüngüw:

—Alünan ayaíw pan —awüw.

⁶ Quiaj tasaj ajcüwa nipilan chetemoj tiüt, tax-
aing aaga ayaíw pan quiaj. Tüüch gracias Teat
Dios, cas tambaag a pan, tüüch minipilan nej ma-
jineaw. ⁷ At aliün majiürüw acas nine cüet aton.
Quiaj Teat Jesús tüüch gracias Teat Dios alinomb.
Condom tüüch nejiw majineaw. ⁸ Meáwan nipilan
tetiw paxiün. Wüx landoj üetiw, quiaj taxain-
guiw chipiüt ayaíw nchep minaw üetiw. ⁹ Ajcüwa
monet quiaj tatüch maseyme apiquiw mil nip-
ilan. Wüx landoj üetiw, quiaj Teat Jesús tüüch
nejiw majtsoriw. ¹⁰ Condom nej tajtep tiül müx
maquiüüb minipilan nej. Tambüw andüyiw tiül iüt
Dalmanuta.

Fariseos atüniw nadam ateócan
(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

¹¹ Wüx tapeayiw quiaj, altiül fariseos tambüw
majawüw nej, tasajsajüw cuajantanej, majawüw
cuane apmapiüng. Tasajüw:

—Irang noic nadam ateócan najawan, quiaj al-
ndom napiüangan naleaing Teat Dios najlüy tiül
cielo teamambeol ic —ajüw.

¹² Quiaj Teat Jesús tamix omeaats, tawün miüünd
nej, tapiüng:

—¿Cuane nerang icon? ¿Neol tendiüman me-
jawan nadam ateócan? Naleaing sasaj icon ngome
sanarang nicuajind ateócan mejawan —aw Teat
Jesús.

¹³ Condom quiaj taw niüng ajlüyiw a nipilan
quiaj maquiüüb minipilan nej, tajtepiw tiül müx,
tambüw tandüyiw necamb a nadam yow.

Leaw aquiajchiw fariseos
(Mt. 16:5-12)

14 Minipilan nej ngo leaam omeajtsüw majoyiw üetiw nejiw, áagan noic pan tajiürüw tiül müx.

15 Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Inguiayiün sanasaj icon. Netam mejawan wüx leaw irangan. Nde meyariün andeacüw Fariseos, at andeac Herodes. Cos aag ayaj arang atnej arang levadura —aj nejiw.

16 Quiaj minipilan nej tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Neol tandeac atquiaja? ¿Ngwüy ajcan ngo majamiünaats pana? —awüw.

17 Teat Jesús tajaw cuane teamandeacüw. Quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tapots indeacndeacan wüx pana? ¿Neol nganaw mejawana, meyacan wüx imeajtsana? ¿Aliün palam imalana? 18 ¿Neol ngome tejawan con iniüjcan? ¿Neol ngome tenguiayiün con ilajcan? ¿Neol ngo leaam imeajtsan? 19 Jow, wüx tajineas acoquiaw pan müetiw acoquiaw mil monxey, jow leaw tenaw, ¿cas nchep techipichana? —aj nejiw Teat Jesús.

Quiaj tapiüngüw:

—Gajpiüp (12) nchep —awüw.

20 Condom tandüy wüx matün manguiay, tapiüng:

—Jow wüx tajineas ayaíw pan müetiw apiquiw mil nipilan, leawa tenaw, ¿cas nchep texain-guiüna? —aj nejiw Teat Jesús.

Quiaj tapiüngüw:

—Ayaíw nchep —awüw.

21 Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—¿Neol nganaw mejawana jane xic? —aw.

Teat Jesús tüüch ram oniiüg nop naw Betsaida

²² Wüx tapeayiw tiül cambaj Betsaida, quiaj acas nipilan taquiüjpüw mamb niüng ajlüy Teat Jesús nop naxey nesomb. Tasajüw nej mayac owix nej wüx a naxey quiaj para majneaj. ²³ Quiaj Teat Jesús tasap owix a nesomb quiaj, tanetet owix maquiüüb mamb andüy mbeay cambaj. Ndoj tajendjend wüx oniiüg a naxey quiaj aonts ombeay nej, tayac owix nej wüx a naxey quiaj. Cas tatün manguiay sitiül larraw oniiüg lamaxom majaw quiripite. ²⁴ Aaga nesomb quiaj taxaing omal, tapiüng:

—Nganüy saxom najaw quiripite, sawaw nipilan atnej xiül, pero nejiw teajüyw —aj nej.

²⁵ Condom Teat Jesús tayac owix nej alinomb wüx oniiüg a naxey quiaj. Quiaj aaga naxey tajaw teáman, tajneaj oniiüg nej, tajaw ranüy masey miünquiaj. ²⁶ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Quiür ijtsor, nde memong iriümb tiül cambaj, nde mesaj nejinguind nguineay tejneaj —aj.

*Pedro tapiüng Teat Jesús aaga Cristo
(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)*

²⁷ Condom quiaj tamb Teat Jesús maquiüüb minipilan nej, tamongoj ambüw tiül namix nine cambaj ocueaj Cesarea de Filipo. Wüx aliw tiül tiiüd, quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—¿Jane xic apiüngüw nipilana? —aj nejiw.

²⁸ Quiaj tasajüw nej:

—Altiül apiüngüw ique aaga Juan lapac alinomb. Altiül apiüngüw ique aaga Elías tajlüy tanomb. Aton altiül apiüngüw ique alinop nendec andeac Teat Dios —ajüw nej.

²⁹ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:
—Jow icona, ¿cuane ipiüangan, jane xic? —aj nejiw.

Quiaj tapiüng a Pedro:
—Iquiay aaga Cristo, aaga lapiürang aliüc —aj nej.

³⁰ Teat Jesús quiaj tasaj nejiw nde masajüw ne-jinguind jane nej.

Teat Jesús tapiüng apmambiyaw nej
(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

³¹ Condom quiaj tapots masaj nejiw, tapiüng aaga Teat Naxey netam mamongoch xeyay ngo majneaj. Ngome apmayariw nej andeac montangtang monajiüt, at montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch leaw tüünd a Moisés aton. Tapiüng alinoic nüt nej apmandeow, apmambiyaw nej ajcüwa nipilan quiaj. Condom wüx er nüt apmapac alinomb. ³² Tasaj nejiw atquiaj ranüy. Quiaj a Pedro tawün nej ninguiün quiriw, tapots malic.

³³ Pero Teat Jesús ndiliteay majaw niüng ajlüy alacas minipilan nej, quiaj talic a Pedro, tasaj:

—¡Icueat xic, nde mendeac atnej andiüm Satanás! Cos aaga indeac quiaj ocueaj nipilan, ngome ocueaj Teat Dios —aj nej Teat Jesús.

³⁴ Quiaj Teat Jesús tapaj meáwan nipilan miünüw canchiümoj maquiüjpüw minipilan nej. Tasaj nejiw:

—Sitiül aljane andiüm mayar sandeac, ich mawün wüx omeaats meáwan naél leaw alndom mamongoch, ich mandüüb wüx leawa sarang, masey mamongoch xeyay ngo majneaj, masey

mandeow wüx cruz ajcan andüüb xic. ³⁵ Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos imbol mambiy nej nipilan, alinoic nüt nej apmamongoch xeyay ngo majneaj, y ngome apmamb tiül cielo. Pero sitiül aljane masey mandeow ajcan andüüb xic ayar sandeac, nej apmamb tiül cielo alinoic nüt —aj nejiw Teat Jesús.

³⁶ Aton tapiüng:

—Jondot aljane alndom maneay meáwan cua-jantanej leaw ajlüy wüx a iüt cam, ¿cuane ambich sitiül nej ngo mamb tiül cielo? ³⁷ ¿Mbich nguineay alndom nop nipilan mangüy asoet nej, nguineay alndom maw wüx para ngo mamb tiül aaga xeyay ngo majneaja? ³⁸ Sitiül aljane ngo mayar sandeac cos axing wüx xepoch, ngo mind mitsoj nej ajcüwa nipilan monrang xeyay ngo majneaj, ajcüw mondüüb narangüch dios, pues ata Teat Naxey apmaxing majaw nej wüx apmandilil. Cos aliüc alinomb imiün niüng ajlüy Teat Dios. Apmaquiiüb miün xeyay ángeles, xeyay najneajay apmajlüy —aw Teat Jesús.

9

¹ Condom tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, altiül icona leaw alningüy nganüy cam, nganaw mendeowan apmejawan noic nadam ateócan, apmejawan aliüc Teat Naxey marang natang nenajiüt tiül micambaj nej —aj nejiw.

*Wüx Teat Jesús tewüney majawüw
(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)*

² Wüx lamatüch anaíw nüt tatow ndoj mapiüing aag ayaj, quiaj Teat Jesús taquiiüb Pedro, Jacobo, y Juan, tambüw wüx nop nadam tiüc nejíwan quiaj. Condom quiaj Teat Jesús tewüney majawüw nej. ³ Xeyay nelitlit apix nej, rajnüy. Nejingüind wüx a iüt cam ngondom majants noic raan jael müüch merixix matnej. ⁴ Quiaj tajawüw mixejchiw nejiw tajlüyw tanomb, aaga Elías maquiiüb Moisés, te-andeacüw maquiüjpüw Teat Jesús. ⁵ Condom quiaj Pedro tasaj Teat Jesús:

—Teat, ¡najneajay macüliiüts ningüy, marangaats arej nden! Noic ineay, alinoic apmaney teat Moisés, alinoic apmaney teat Elías —aj nej a Pedro.

⁶ Atquiaj tapiüing a Pedro cos ngo majaw cuane apmandeac, mbayatoj xeyay majawüw. ⁷ Condom quiaj tajlüy oic cawüx alareng niüing ajlüyw, tanden nejiw. Imiün tiül aaga oic quiaj tanguiayiw noic nanderac, tapiüing:

—Aaga Teat Naxey quiaj nejay xecual, xeyay sandiüm. Inguiayiün leaw nej apmasaj icon —aj nejiw aaga nendeac quiaj.

⁸ Wúxan ndoj manguiayiw aaga nanderac quiaj, quiaj tajawüw lango majlüy nejingüind, néjan Teat Jesús almaquiüjpüw.

⁹ Condom wüx teawüw tiüt imiünüw wüx tiüc, quiaj Teat Jesús tasaj nejiw nde masajüw nejingüind leawa Teat Dios tüüch nejiw majawüw. Leawa ndoj apac tiül mondeow aaga Teat Naxey, quiaj alndom mandeacüw wüx aag ayaj. ¹⁰ Atquiaj nejiw ngo masajüw nejingüind, pero tíulan nejiw tetünayej menguiayayej nguineay amb aaga apiüing quiaj wüx tapiüing apmapac tiül mondeow.

11 Condom quiaj tatüniw manguaiyiw Teat Jesús, tapiüngüw:

—¿Neol tapiüngüw ajcüw mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés netam miün ombas nej aaga Elías, ndoj aliüc aaga Cristo? —awüw.

12 Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing Elías netam miün ombas nej masaj nipilan leaam omeajtsüw wüx Teat Dios. ¿Neol ngo mejawana, nguineay apiüng Teat Dios tiül Mipoch nej wüx Teat Naxey, aaga tüünd miün imiün tiül cielo? Cos apiüng nej apmamongoch xeyay ngo majneaj, ngome apmayarich andeac nej. 13 Nganüy sanasaj icon wüx Elías, cos nop atnej Elías tiün. Tarangüw xeyay ngo majneaj wüx ombas nej, tarangüw leawa tandiümüw. Atnej landoj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios wüx nej, atquiaj tajlüy —aj nejiw Teat Jesús.

*Tajneaj nop nench alwüx ombas nej nimeech
(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)*

14 Wüx tapeayiw niüng ajlüyiw alacas minipilan Teat Jesús, quiaj tajawüw aliw quiaj xeyay nipilan ayey nejiw tiüt. Aton aliw quiaj mondüy wüx aaga poch tüünd a Moisés, tengual asajsajayej maquiüjpüw minipilan Teat Jesús. 15 Wüx tajawüw lapeay niüng ajlüyiw nejiw Teat Jesús, mbayatoj majawüw, acuiürrüw tambüw mangochiw matepeayiw. 16 Quiaj Teat Jesús tatün manguaiy nejiw:

—¿Cuane wüx tengual indeacndeacana? —aj nejiw.

17 Quiaj taw nop tiül a nipilan quiaj, tapiüng:

—Teat, jogüy saquiiüb miün nop xecual mejaw, cos alwüx ombas nej nimeech, ngondom

mendeac. ¹⁸ Wüx apeay mimonandeow nej, alox nej tiüt, atepich teombeay nej popox, ancaporros olüic nej. Tengual amb arix, lango majiür apac. Landoj nasajüw minipilan sitiül alndom mawüniw wüx ombas xecual aaga nimeech quiaj, pero ngondom ombasüw —aw.

¹⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—¡Jaa, icona nipilan! ¿Neol ngo meyariün sandeaca? ¿Cas nüt ipiüangan sanajlüy ningüy naquiiüb icona? ¿Ngow apmeyariün sandeaca? —aj nejiw.

Condom tapiüng:

—Iquiüjpan miün aaga nench quiaj —aj nejiw.

²⁰ Quiaj taquiüjpüw mamb. Wüx aaga nimeech najlüy wüx ombas a nench quiaj tajaw Teat Jesús, quiaj tambeapmbeap a nench napac, tajmiüc ambiümbiüülüy tiüt, tatepich teombeay nej popox.

²¹ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay miteat a nench:

—¿Nde ngüt tapots marang nej atquiaja? —aj.

Quiaj tapiüng a naxey:

—Wüx nine nej. ²² Mbójan malox nej tiül biümb, at tiül yow, andiüm mambiy nej. Nganüy Teat, sitiül alndom membeol xicon, sitiül majmiüc imal imeaats, Teat, imbeol xicon —aw miteat a nench.

²³ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—¿Neol tepiüng sitiül alndom nambeola? Cos jane ayar sandeac, cuajantanej leaw apmatün xicueaj, xique sanarang —aj nej.

²⁴ Condom quiaj tapiüng miteat a nench:

—¡Sayar indeac teat, imbeol xic nde nachiw ximeaats! —aw.

²⁵ Teat Jesús tajaw teapeayiw xeyay nipilan acuiürrüw sonongomoj niüng ajlüy nej. Quiaj talic a nimeech najlüy wüx ombas a nench. Tasaj:

—Ique nimeech, neech ngo mendeac a nench cam, at neech melaag aton, iriow wüx ombas nej, icueat nómban. ¡Nde mendüy wüx alinomb! —aj nej Teat Jesús.

²⁶ Quiaj aaga nimeech tepaj, tandüy wüx malanglang alinomb aaga nench. Quiaj taw, tacueat nej. Ndoj aaga nench píüdan tiüt atnej landeow. Xeyay nipilan tapiüngüw landeow.

²⁷ Teat Jesús tasap owix a nench mawitich. Quiaj witiüt a nench.

²⁸ Condom wüx Teat Jesús tajmel tiül nop iüm, quiaj minipilan nej tatüniw manguiayiw nej nejíwan quiaj, tasajüw:

—¿Neol xicona ngondom nawüniün aaga nimeech quiaj? —ajüw.

²⁹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ajcüwa nimeech quiaj ngo mawüw sitiül ngo metüniün ocueaj Teat Dios, meiündan lop aton —aj nejiw.

*Teat Jesús alinomb tapiüng apmambiyaw nej
(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)*

³⁰ Condom tawüw quiaj, tajüyiw ambüw tiül iüt Galilea. Pero Teat Jesús ngo mandiüm majaw nejiw nipilan, ³¹ cos nej tealeámban maquiaach minipilan nej. Tasaj nejiw nguineay apmarangüch wüx Teat Naxey. Aton tapiüng aljane apmayac nej teowixaw nipilan, apmambiyaw nej, ndoj wüx er nüt apmapac alinomb. ³² Nejiw ngo majawüw cuane

wüx teamasaj nejiw, pero imboloj matüniw manguiayiw.

¿Jane alwüx atam ajlüy?

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

³³ Condom tapeayiw tiül cambaj Capernaum. Wüx aliw tiül iüm, quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Cuane tendeacndeacan wüx aliiüts tiül tiüda? —aj nejiw.

³⁴ Nejiw ngo mendeacüw, ndijchiüjówan, cos wüx aliw tiül tiüd tandeacüw wüx jane tiül nejiw apmarang natang. ³⁵ Condom quiaj Teat Jesús chetet, tasaj ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej, tapiüng:

—Sitiül aljane andiüm marang natang, netam marang chingüy tiül meáwan nipilan, marang cuajantanej mambeol meáwan —aj nejiw.

³⁶ Alquiaj nop nine. Condom Teat Jesús tayac pinawan nejiw a nine. Quiaj taxaing mapeic, tasaj nejiw:

³⁷ —Sitiül aljane apmajiür lasta masey nop nine atnej aaga nine cam, aag ayaj atnej xique teamajiür lasta. At sitiül aljane ajiür xic lasta, aag ayaj ngome xíquian quiaj ajiür xic lasta, at Xeteat aton, cos nej tüüch xic niün —aj nejiw.

Jane ngo majcüy majaw icoots, najneaj majaw icoots

(Mt. 10:42; Lc. 9:49-50)

³⁸ Condom quiaj tasaj nej a Juan:

—Teat, tajawasan nop naxey tawün nimeech wüx ombas nipilan, apaj wüx minüt. Tapajasan ocueaj cos ngo maquiüb icoots —aj nej a Juan.

³⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ich majlüy, nde mepalan. Cos nejinguid ngondom marang ateócan wüx xenüt, ndoj andúüban mandeac ngo majneaj wüx ximbas. ⁴⁰ Cos sitiül nop ngo majcüy majaw icoots, aag ayaj najneaj majaw icoots. ⁴¹ Sitiül aljane apmüüch icon masey noic pite yow, cos ajaw xenipilan icon, naleaing sasaj icon aag ayaj apmajiür cuane najneaj apmüünd alinoic nüt.

*Ijawan wüx, nde meyacüchiün wüx ngo majneaj
(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)*

⁴² Sitiül aljane mayac wüx nisoet nop tiül ajcüwa jayats monyar sandeac, najneaj wüxan nganaw marang aaga ngo majneaj quiaj maoelich teonic nej nop cow majlos tiül ndec. ⁴³ Aton sitiül aljane ayaag owix nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich mandooig. Cos más najneaj mapac ningüy masey ngo majiür nots owix nej, ingow ajiür miijtsüw owix, ndoj alinoic nüt mamb tiül biümb niüng ngondom xejquem, mandaab meáwan nüt. ⁴⁴ Cos ninguiün ajcüwa ndiüc apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xejquem. ⁴⁵ Sitiül aljane ayaag oleaj nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich mandooig nots oleaj nej. Cos más najneaj majlüy atquiaj ingow ajiür miijtsüw oleaj nej, ndoj alinoic nüt mamb tiül biümb niüng ngondom xejquem. ⁴⁶ Cos ninguiün ajcüwa ndiüc leaw apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xejquem. ⁴⁷ At sitiül aljane ayaag oniiüg nej alndom mayac nej tiül nisoet, ich masoond noic oniiüg nej. Cos más najneaj majlüy tiül minipilan Teat Dios noic

oniiüg, ingow ajiür ijquiaw oniiüg ndoj majlos tiül biümb; ⁴⁸ cos ninguiün tiül a castigo ajcüwa ndiüc apmajlüy wüx ombas nej ngome apmandeowüw, at a biümb ngondom xejqem.

⁴⁹ 'Cos meáwan apmatajcüch majneaj naag biümb, y meáwan nichech apmüünd majtix naag quiniüc. ⁵⁰ Najneaj quiniüc aag ayaj najtix; pero jondot lango majtix, ¿cuane ajpar? ¿Nguineay apmajtix alinomb? At icona aton netam merangan atnej quiniüc cos üüch maxix nüeteran; irangan najneaj, nde mejcüyiün mejawan nop alinop —aw.

10

Teat Jesús apiüng wüx moncueateay (Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

¹ Condom Teat Jesús taw tiül cambaj Capernaum maquiiüb minipilan nej, tambüw andüyiw tiül iüt Judea. At tambüw aton tiül a iüt nonüt necamb lam Jordán. Sonongotoj quiaj xeyay nipilan majawüw nej. Quiaj taquiaach nejiw atnej mbójan marang. ² Ndoj quiaj acas fariseos tambüw majawüw Teat Jesús matüntüniw manguaiyiw nej majawüw cuane apmapiüng. Tasajüw sitiül nop naxey alndom macueat mintaj nej nómban. ³ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Jow mixejchiiüts a Moisés, ¿ngulineay tapiünga? —aj nejiw.

⁴ Quiaj tapiüngüw:

—Teat Moisés tapiüng nop naxey alndom macueat mintaj nej, pero naleaing netam

marangüch minawijquiaw nejiw müjndiw para mecueatayej nómban —awüw.

⁵ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Teat Moisés tasaj icon merangan atquiaj cos tajaw icona nadam imeajtsan. ⁶ Pero tanomb wüx Teat Dios tarang meáwan cuajantanej, “quiaj tarang nipilan nop naxey nop najtaj”. ⁷ “Wüx aag ayaj nop naxey apmacueat miteat nej mimüm nej, apmaquiiüb mintaj nej. ⁸ Quiaj apmajlüyiw nóiquian, atnej majlüyiw nop nejiw ngome ijpüw, noic omeajtsüw.” ⁹ Pares leawa Teat Dios lamüch mequiiübayej nejinguind ngondom müüch nejiw mecueatayej —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁰ Condom wüx tapeayiw tiül nden, quiaj minipilan nej tatüniw manguiayiw nej aton wüx aaga les ndot mandeac quiaj. ¹¹ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Sitiül nop naxey apmacueat mintaj nej, ndoj apmaquiiüb alinop najtaj, aag ayaj lamajiür nisoet, cos atnej lamajiür minajtaj nej. ¹² At sitiül nop najtaj apmacueat minoj nej ndoj apmaquiiüb alinop naxey, nej aton ajiür nisoet cos ajlüy atnej majiür minaxey nej —aj nejiw.

*Namix nine taquiiübaranüw majawüw Teat Jesús
(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)*

¹³ Condom taquiiübaran niüng ajlüy nej tegüy namix nine matepeayiw Teat Jesús, majend nej omalüw. Minipilan nej taliquiaw monquiiüb namix nine, ngo mandiümüw. ¹⁴ Pero wüx Teat Jesús tajaw nguineay teamarangüw, quiaj tajcüy, tasaj nejiw:

—Ijchan miünüw a namix nine niüng sajlüy, nde mepalan. Cos sitiül aljane andiüm majmel tiül micambaj Teat Dios netam marang atnej nop nine. ¹⁵ Naleaing sasaj icon sitiül aljane ngo mayar sandeac atnej nop nine ayar cuajantanej masoic, ngondom majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nejiw.

¹⁶ Quiaj taxaing mapeic namix nine, tajend omalüw, tasaj nejiw:

—Mambeol icon Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

*Nop nejiür xeyay tandeac aweaag Teat Jesús
(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)*

¹⁷ Wüx Teat Jesús taw quiaj, quiaj ajngot nop naxey acuiür, maquieel micos nej teombas Teat Jesús, tatün manguüay:

—Teat Naxey, sawaw ique najneaj irang. Nganüy isaj xic cuane netam narang, nguineay alndom napac meáwan nüt tiül cielo —aj nej.

¹⁸ Condom Teat Jesús tasaj nej:

—¿Neol tepiüng xique sarang najneaja? Nejin-guind nipilan ngo marang najneaj, néjan quiaj Teat Dios arang najneaj. ¹⁹ Ique lamenguiay leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios niüng apiüng: “Nde mejiür minajtaj, at najtaj nde mejiür naxey; nde membiy nipilan; nde merneed; nde merndeac ngo maleaing; nde mewaiich nejinguind; netam meyar andeac miteat, mimüm” —aj nej Teat Jesús.

²⁰ Quiaj tasaj nej aaga naxey:

—Teat, meáwan aag ayaj sayac wüx ximeaats narang nde wüx sarang quich —aj nej.

²¹ Quiaj Teat Jesús tajaw nej, tajmiüc omal omeaats, tajiür nej lasta, tasaj:

—Alfünan alcuane nganaw merang. Quiür inüüb meáwan leaw almejiür. Condom imbaag ombeat iich nipilan ngo majiür; quiaj apmejlüy najneajay tiül cielo. Ndoj tewiün mendüüb xic, masey mambiyaw ic wüx cruz —aj.

²² Wüx tanguiay aag ayaj tayaag ngo majneaj, taw quiaj amix omeaats; cos ngo mandiüm mandrooch ombas meáwan leaw almajiür, cos nop nej nejiür xeyay.

²³ Condom Teat Jesús ndiliteay majaw minipilan nej, tasaj nejiw:

—Xowüy laél ocueajiw monjiür xeyay cuajantanej majmeliw tiül micambaj Teat Dios —aw.

²⁴ Minipilan nej mbayatoj manguiayiw andeac Teat Jesús. Quiaj nej tasaj nejiw alinomb:

—Xecualüw, xowüy laél majmeliw tiül micambaj Teat Dios leawa xowüy ayacüw omeajtsüw wüx leaw almajiürüw. ²⁵ Sapiüng más ngo maél mamong nop camello teowil nots ndiüc, ngo matnej aél ocueaj nop nejiür xeyay majmel tiül micambaj Teat Dios —aj nejiw.

²⁶ Wüx tanguiayiw aag ayaj, quiaj mbayatoj xeyay, tetünayej menguiayayej:

—Sitiül atquiaj ajlüy teat, ¿jane alndom maw asoet nej? —awüw.

²⁷ Quiaj Teat Jesús tajaw nejiw, tapiüng:

—Nejinguind nipilan ngondom mawün asoet alinop, néjan Teat Dios alndom marang. Cos Teat Dios alndom marang cuajantanej —aw.

²⁸ Condom Pedro quiaj tendeac masaj Teat Jesús:

—Teat, xicona lanacueatiün meáwan leawa tajiürasan nandüjpiün ic —aj nej.

²⁹ Quiaj Teat Jesús tapiüng:

—Naleaing sasaj icon, ngo majlüy nejinguid jane lamacueat aniüng nej, micoj nej, michiig nej, miteat nej, mimüm nej, mintaj nej, micual nej, tengwüy miüt nej, cos áag iün mandüüb xic mandeac xepoch; ³⁰ jane ngo müünd majiür xeyay ningüy wúxan aliün mapac, apmajiür aniüng nej, micoj nej, michiig nej, mimüm nej, micual nej, átan miüt nej. Masey apmamongoch xeyay moncüy nganüy, cos alinoic nüt apmajlüy najneajay meáwan nüt tiül cielo. ³¹ Aton altiül leaw ayaag natang nej nganüy, alinoic nüt apmarang chingüy; at altiül leaw ayaag chingüy nej nganüy, alinoic nüt apmarang natang —aw Teat Jesús.

Tandüy wüx mapiüng apmambiyaran
(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

³² Wüx aliw tiül tiüüd ambüw andüyiw Jerusalén, Teat Jesús ombas nej, almandüjpiw nej minipilan nej mbayajówan, imboloj aton. Quiaj Teat Jesús tawün ninguiün quiriw ajcüwa gajpiüp (12), tapots masaj nejw wüx nguineay apmamongoch.

³³ Tapiüng:

—Inguiayiün, sanasaj icon, nganüy andüyiiüts Jerusalén niüng Teat Naxey apmayacüch teowixaw montangtang miteaats maquiiüb mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. Quiaj apmapiüngüw mandeow, apmayacüw nej teowixaw napeay miün nipilan. ³⁴ Quiaj apmitsojow nej, apmawüjchiw nej, apmateontsüw onts ombeayiw wüx ombas nej, ndoj apmambiyaw nej. Condom wüx er nüt apmapac alinomb —aw Teat Jesús.

Leawa tatüniw Jacobo y Juan
(Mt. 20:20-28)

³⁵ Condom Jacobo maquiiüb a Juan, micual nejiw Zebedeo, tatüchiw nej masajüw:

—Teat, sandiüman merang leawa sanatüniün icueaj —ajüw.

³⁶ Quiaj Teat Jesús tatün manguiay nejiw:

—¿Cuane indiüman naranga? —aj nejiw.

³⁷ Tasajüw nej:

—Teat, wüx lacheter merang natang nenajiüt, iich xicon chetenon niüng ijlüy, nop wüx miác, alinop wüx miquiamb —ajüw nej.

³⁸ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Teat, ngo mejawan cuane teametüniün. ¿Alndom icona memongochiün meáwan naél atnej xique sanamongoche? ¿Alndom icona mendeowan atnej xique sanandeowa? —aj nejiw.

³⁹ Tapiüngüw:

—Alndom —awüw.

Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Naleaing, netam memongochiün naél atnej xique sanamongoch, netam memongochiün xeyay ngo majneaj atnej xique. ⁴⁰ Pero aaga ipiüngan chetemerón wüx xeác xequiamb, aag ayaj ngondom nüüch icon, cos lajlüy aljane apmüünd aag ayaj —aj nejiw.

⁴¹ Wüx tanguiayiw aag ayaj algajpowüw (10) tajcüyiw majawüw Jacobo y Juan. ⁴² Quiaj Teat Jesús tapaj nejiw miün, tasaj nejiw:

—Lamejawan nguineay arangüw monajiüt tiül meáwan cambaj. Cos arangüw apatüw atnej

lamaneayiw a nipilan ajlüyiw wüx. At aton montangtang tiül nejiw ngo majiürüw lasta nejinguind. ⁴³ Pero tiül icona ngome apmajlüy atquiaj. Cos jane andiüm majiür nadam najiüt tiül icona netam marang nop nembeol icon. ⁴⁴ Sitiül aljane tiül icona andiüm marang natang, netam marang atnej najon mos. ⁴⁵ Cos Teat Naxey ngo miün mambeol nej nipilan, nej tiün mambeol nipilan, mandeow para mangüy asoet meáwan nipilan —aj nejiw Teat Jesús.

*Teat Jesús tüüch ram oniüg a Bartimeo
(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)*

⁴⁶ Condom tapeayiw Jericó. Almawüw tiül aaga cambaj quiaj Teat Jesús maquiiüb minipilan nej maquiüjpüw alegüy nipilan, quiaj nop nesomb alchetem mbeay tiüd teatüney, nenüt Bartimeo, micual nej Timeo. ⁴⁷ Wüx tanguiay aaga nesomb quiaj Teat Jesús naw tiül cambaj Nazaret, áag namong niüng ajlüy nej. Quiaj tepaj:

—¿Teat Jesús, Micual David, ijiür xic lasta! —aw.

⁴⁸ Xeyay nipilan taliQUIAW nej mapal ombeay, pero nej tayac wüx alquiriw apaj:

—¿Teat, Micual David, ich majmiüc imal imeaats mejaw xic! —aw.

⁴⁹ Quiaj lembet Teat Jesús, tapiüng:

—Isajan miün ningüy —aw.

Quiaj tambüw masajüw a nesomb:

—Ich mapac imeaats, witiür, teamapaj ic —ajüw.

⁵⁰ Quiaj awíchan tiüt apix nej witiówan tiüt tamb matüch niüng ajlüy Teat Jesús. ⁵¹ Condom Teat Jesús tatün manguiay nej:

—¿Teat, cuane indiüm narang wüx imbasa? —aj.

Quiaj tasaj nej aaga nesomb:
—Teat, sandiüm ram xiniüüg naxom najaw —aj nej.

⁵² Quiaj Teat Jesús tasaj nej:
—Nganüy quiür ijtsor, lerjneaj cos teyac imeaats wüx xic —aj nej.

Quiaj rat oniiüg nej, condom tandüüb mamb Teat Jesús tiül tiüüd.

11

Teat Jesús tajmel tiül Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

¹ Wüx laliüc mapeayiw tiül Jerusalén, aliw niüng ajlüyiw cambaj Betfagé y Betania, lareng mitiüc Olivos, quiaj Teat Jesús tüüch mamb ijpüw minipilan nej, ² tasaj:

—Quiüran tiül a nine cambaj quiün. Wüx apmepeayiün quiaj, apmexoman nop quicheech bur netsaag, nganaw müünd memas. Ichejtiün, iquiüjpan miün. ³ Sitiül aljane matün manguiaiy icon neol terangan atquiaj, isajan cos Teat Naxey apmetam nej, ndoj apmatsoriich alinomb —aj nej Teat Jesús.

⁴ Quiaj tambüw. Wüx tapeayiw quiaj, taxomüw nop quicheech bur netsaag mbeay nden, tachejtiw. ⁵ Altiül nipilan aliw quiaj tapiüngüw:

—¿Cua temerangana? ¿Neol techejtiün a bur quiaja? —awüw.

⁶ Condom nejw tapiüngüw atnej landoj masaj nejw Teat Jesús. Quiaj tujndiw machejtiw.

⁷ Taquiüjpüw mamb a bur niüng ajlüy Teat Jesús. Tapojchiw teopech bur apixaw nejw. Condom

quiaj Teat Jesús tajtep chetem wüx. ⁸Xeyay nipilan tapüjchiw tiüt apixaw nejiw tiül tiüüd, altiül tapoliw omal xiül mayacüw tiüt aton.

⁹ Meáwan monmong ombas átan aliüc tamiün teapajüw napac:

—¡Najneajay! ¡Ich mapac omeajtsaats, cos lapeay nop niün wüx minüt Teat Dios! ¹⁰ ¡Najneajay! ¡Lapeay nop natang nenajiüt marang atnej tarang mixejchiüts David! ¡Najneajay ajlüy Teat Dios! —awüw.

¹¹ Wüx tatüchiw Jerusalén, quiaj Teat Jesús tajmel tiül aaga nadam nangaj iüm ocueajiw. Wüx landoj majaw meáwan leaw ajlüy quiaj, quiaj taw cos langwiiüts. Tamb andüy tiül cambaj Betania, aquiüb ajcüwa gajpiüp (12) minipilan nej.

*Teat Jesús talic noic owil toc
(Mt. 21:18-19)*

¹² Aw alinoic nüt tawüw tiül Betania, tandilileaw alinomb andüyiw Jerusalén. Wüx aliw tiül tiüüd, Teat Jesús tind üet. ¹³ Miünquiájan tajaw noic owil toc neóp xeyay. Quiaj tamb majaw sitiül neóng, pero ngo maxom nicuajind, aópan alwüx, cos ngome nüt ajiür aóng toc. ¹⁴ Condom Teat Jesús talic a toc:

—Nejinguind langome apmüet íong nómban —aj.

Minipilan nej tanguiayiw aag ayaj.

Tawün tiül nadam nangaj iüm leaw ngo metam majlüy quiaj

(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

¹⁵ Condom wüx tapeayiw Jerusalén, quiaj Teat Jesús tajmel tiül nadam nangaj iüm mawün

quiaj meáwan monüjpeay, mongalüy. Aton tapaag ninguiün mimesiw mongowüüch tomiün, at mibangüw monüüb palom. ¹⁶ Ngo müüch mamong nejingüind monjoy cuajantanej tiül a nadam nangaj iüm. ¹⁷ Condom quiaj tapots maquiaach nejiw, tapiüng:

—¿Neol ngo leaam imeajtsan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios? Apiüng: “Saniüng ajlüy niüng alndom matajcüw orar meáwan nipilan monaw palpálwüx cambaj wüx iüt”. Nganüy icona lameajchiün marang aaga nangaj iüm cam atnej niüng axotayej moneed —aw Teat Jesús.

¹⁸ Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, wüx tanguiayiw aag ayaj tayambüw nguineay mambiyaw Teat Jesús. Laimboloj mandüyiw, cos meáwan nipilan najneaj majawüw leawa nej teamaquiaach. ¹⁹ Wüx laquinüt, quiaj Teat Jesús taw tiül Jerusalén maquiiüb minipilan nej, tandüyiw Betania alinomb.

Aaga toc lawaag
(Mt. 21:20-22)

²⁰ Amb alinoic nüt wüx lajwic nüt, tamongoj alinomb niüng ajlüy aaga toc. Quiaj tajawüw nómban lawaag naw wüx mioxiich nej. ²¹ Pedro quiaj leaad omeaats nguineay Teat Jesús tasaj a toc. Quiaj tapiüng:

—Teat, ijaw a toc quiaj, áag telic, nganüy lawaag —aw.

²² Condom Teat Jesús tasaj nejiw:

—Iyacan imeajtsan wüx Teat Dios. ²³ Naleaing sasaj icon, jangantanej apmasaj aaga tiüc quiaj: “Iriow, indüy tiül ndec”, maj, sitiül nej

ngo machiw omeaats, nej mapiüng naleaing apmarangüch leawa atün, quiaj apmarangüch leaw atün. ²⁴ Nganüy sasaj icon, wüx isajan Teat Dios meáwan leaw itüniün, sitiül ipiüangan naleaing apmeajndiün, atquiaj apmajlüy. ²⁵ Sitiül iyajcan ijcüyiün mejawan aljane, wüx itajcan orar netam mewüniün aag ayaj wüx imeajtsan nómban. Cos sitiül atquiaj apmerangan, Miteatiiüts Dios najlüy tiül cielo ngome apmayac wüx omeaats isoetiün. ²⁶ Pero sitiül icona iyacan wüx imeajtsan ijcüyiün, Miteatiiüts Dios najlüy tiül cielo, ngome apmawün wüx omeaats isoetiün —aj nejiw Teat Jesús.

*Tasajüw Teat Jesús nguiane ayar minajiüt nej
(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)*

²⁷ Condom tapeayiw alinomb tiül Jerusalén. Wüx Teat Jesús teajüy tiül aaga nadam nangaj iüm, quiaj tiünüw majawüw nej montang miteaats, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at montang-tang monajiüt. ²⁸ Tatüniw nej manguiayiw:

—¿Jane tüüch ic mewiün merang leawa lam-erang quiaja, nguiane teyar minajiüta? —ajüw nej.

²⁹ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Xique aton sanatün nanguiy icon noic poch, sitiül apmesajan xic, quiaj xique aton sanasaj icon jane tüüch xic niün narang leawa teanarang.

³⁰ Jow, wüx tüüch yow nipilan aaga Juan, ¿jane tüüch nej maranga? ¿Teat Diosa, ngwüy nipilana? Nganüy isajan xic —aj nejiw.

³¹ Quiaj tesajsajayej nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Cuane apmasajaatsa? Cos sitiül apmapiüngaats Teat Dios tiül cielo, quiaj apmasaj

icoots: “¿Neol ngo meyariün andeaca?” ³² Aton sitiül apmasajaats imiün tiül nipilan, meáwan nipilan apmajcüyw majawüw icoots —awüw.

Imboloj mandüyw nipilan, cos ajawüw meáwan nipilan apiüngüw aaga Juan nop nej nendeac andeac Teat Dios. ³³ Quiaj tasajüw Teat Jesús:

—Ngo najawan —awüw.

Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ata xique ngo nasaj icon jane tüüch xic niün narang leaw teanarang —aj nejiw.

12

Teat Jesús andeac andüy wüx ngo majneaj monrang najiüt

(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

¹ Condom Teat Jesús tapots masaj nejiw, ngome aleaing miün. Tapiüng:

—Tajlüy nop naxey tapiür xeyay owil uva tiül micorrül nej. Tarang najneaj otüeng corrül. Condom taood tiüt tiül piedra marang niüng apmacuüücharan najün uva maw miyow. Aton tarang nop najal oleaj nine iüm nasoic torre niüng alndom macüleran cawüx majiürüch corrül. Ndoj tayac teowix nipilan a corrül quiaj. Condom nej taw, tamb andüy miünquiaj iüt. ² Wüx lamatüch a nüt mapeederan aóng uva, quiaj neneay corrül tüüch mamb mimos nej mamb majaw monrang najiüt quiaj, mayar leaw atüch nej neneay corrül.

³ Nejiw tasapüw a mos quiaj, tatoliw, tujchiw mandilil owíxan. ⁴ Condom neneay iüt tandüy wüx müüch mamb alinop mimos nej. Átan taloxiw, talojtiw omal nej, taliQUIAW nej. ⁵ Tandüy wüx

müüch mamb alinop, aag ayaj mbich tambiyaw. Ndoj tüüch mamb altigü, átan altiül tatoliw, altiül tambiyaw nómban.

⁶ Aag miün micual nej aliün majlüy, leaw xeyay ajiür lasta. Ndójuwüx tüüch mamb micual nej. Cos apiüng a nej: “Xecual mbich ngome apmarangüw wüx nicuajind”, aw. ⁷ Pero ajcüwa monrang najiüt quiaj wüx tajawüw aliüc aaga micual neneay iüt quiaj, tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw: “Aag ayaj micual neneay iüt, nej apmeneay a corrül cam. Tabaats mambiyaats, ndoj icoots apmaneyiüts a corrül cam”, awüw. ⁸ Quiaj tasapüw mambiyaw. Condom taxainguiw maloxiw ninguiün.

⁹ ¿Cuane apmarang aaga naxey neneay iüt quiaja? Apmamb mambiy ajcüwa monrang najiüt quiaj. Condom apmayamb alinoic ajlüy monrang najiüt, mayac teowixaw aaga corrül.

¹⁰ ¿Neol, nganaw meteowan leaw apiüng tiül Mipoch Teat Dios? Apiüng:
Aaga piedra leaw taloxiw ninguiün monrang iüm, nganüy laiün marang xeyay netam piedra tiül oxing iüm.

¹¹ Teat Dios nerang aag ayaj, ajawaats aag ayaj xeyay najneaj —aj nejiw Teat Jesús.

¹² Condom ajcüwa monajiüt tandiümüw masapüw Teat Jesús, cos tayajcüw aaga tandeac quiaj tandeac andüy wüx ombasüw. Pero naleaing cos timboloj mandüyiw nipilan, quiaj tacueatiw nej, tawüw quiaj.

*¿Netam majwan tomiün andüy Roma?
(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)*

13 Condom tñjchiw mamb acas fariseos at aton acas minipilan Herodes niüng ajlüy Teat Jesús, mayambüw nguineay masapüw nej wüx aleaic mandeac. 14 Quiaj tiünüw masajüw nej:

—Teat, sawawan ique indeac naleaing, ngo mewaiich, ngo mermbol mendüy nejinguind. At aton ngo mepiüng wüx jane netam, jane ngo metam. Ique iquiaach naleaing wüx Teat Dios. Nganüy isaj xicon, ¿naleaingue netam mangüyaran leaw atün a César, ngwangwüy ngo metama? ¿Mangüyiiütsa, ngwüy ngo mangüyiiütsa? —ajüw nej.

15 Pero Teat Jesús lamajaw nguineay mindeac ombeayiw ajcüwa nipilan quiaj, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol tendiüman mejawan majüic cuane sanandeaca? Ich miün noic tomiün najaw —aj nejiw.

16 Quiaj tñjchiw. Almajaw, quiaj Teat Jesús tatün manguaiy nejiw:

—¿Jane mitey alwüx a tomiün cama, jane minüt alwüxe? —aj nejiw.

Quiaj tasajüw nej:

—César —ajüw.

17 Teat Jesús tasaj nejiw:

—Ijchan a César ocueaj César, aton ijchan Teat Dios ocueaj Teat Dios —aj nejiw.

Quiaj mbayatoj manguaiyiw andeac nej.

Wüx apmapacaran tiül mondeow

(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

18 Condom tapeayiw acas saduceos niüng ajlüy Teat Jesús. Ajcüw ayaj noic ajlüy nipilan apiüngüw

mondeow langome apmapacüw alinomb. Tatüniw nej manguiayiw:

¹⁹ —Teat, Moisés tarang tiül minawiig nej, tapiüng sitiül nop naxey mandeow, macül mintaj nej lemben omal, pero ngo majiürüw micualüw nejiw, quiaj michiig nej netam mengoch owix aweaag aaga lemben omal quiaj, para alndom majlüy micual micoj nej. ²⁰ Pues tajlüy ayaíw monxey nop necual nejiw. Aaga natang nacojaran tengoch owix, ndoj tandeow, nganaw majiürüw micualüw nejiw. ²¹ Condom quiaj michiig nej tangoch owix aweaag aaga najtaj lemben omal quiaj. Aton tandeow a naxey wüx nganaw majiürüw micualüw nejiw. Atquiaj tajlüy aton amb arojpw. ²² Atquiaj tengoch owixaw maquiüjpüw aaga najtaj quiaj meáwan aaga ayaíw monxey quiaj. Nejinguind tiül nejiw ngo majiürüw micualüw nejiw. Ndójwüx nejay a najtaj tandeow. ²³ ¿Jow wüx apmapacaran alinomb, jane tiül nejiw apmaquiüüb a najtaj quiaja? Cos ajcüwa ayaíw monxey quiaj tengoch owixaw maquiüjpüw —ajüw.

²⁴ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Icona ngo mejawan cuane wüx teamendeacan quiaj, cos ngo mejawan cuane ajlüy tiül Mipoch Teat Dios. Aton ngo mejawan cuane alndom marang Teat Dios. ²⁵ Pues wüx apmapacaran alinomb ngome apmajlüy mongoch owix, cos apmajlüyaran noic miün atnej ajcüw ángel najlüy tiül cielo. ²⁶ Nganüy aaga itüniün menguiayiün wüx apacaran tiül mondeow, ¿neol ngo meteowan tiül aaga poch tüünd Moisés

nguineay tapiüng Teat Dios wüx tandeaç imiün tiül noic owil nine xiül teandaab? Cos tapiüng: “Xique Teat Dios, Midios Abraham, Midios Isaac, at Midios Jacob, ajcüw tajlüyw tanomb”. ²⁷ Teat Dios ngome Midiosüw mondeow, nej Midiosüw jane almapac. Icona xeyay ngo mejawan cuane teamepiüangan —aj nejw Teat Jesús.

¿Ngün tiül aaga poch tüünd Moisés más xeyay netam?

(Mt. 22:34-40)

²⁸ Tiün niüng ajlüy nej nop naw tiül ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés cos tanguiaç wüx teandeaçndeacüw. Tajaw Teat Jesús tangoç masaj nejw najneaj. Quiaç nej aton tatün manguiay noic, tasaj:

—¿Ngün tiül aaga poch tüünd Moisés más xeyay nembeate? —aj nej.

²⁹ Quiaç Teat Jesús tasaj nej:

—Aaga leaw najntsop wüx atam apiüng: “Inguiayiün cambaj Israel, áagan nop Dios ajlüy aag ayaj Teat Dios Midiosaats. ³⁰ Netam mendiüman Teat Dios con imeajtsan, con miespiritujan, con mifisan; aton netam mendiüman con meáwan ipacan ijiüran”, aw. Aag ayaj a poch leaw alwüx atam. ³¹ Alinoic aton landiüm matnej, apiüng: “Netam mejiüran lasta nop alinop atnej ijiürayon lasta icoyónan quiaç”, aw. Ngo majlüy alinoic poch majntsop wüx ajcüw ayaj —aj nej Teat Jesús.

³² Quiaç aaga naxey nendüy wüx aaga poch tüünd Moisés tasaj nej:

—Teat, naleaing ipiüng. Cos aag ipiüng quiaç naleaing áagan nop Dios almajlüy, ngo majlüy

alinop. ³³ At aag ipiüŋg quiaj nguineay netam mandüümaats Teat Dios con omeajtsaats, con mifisaats, con miespiritujaats, aton con meáwan apacaats ajiüraats. At aton netam majiüraats lasta nop alinop atnej ajiürayoots lasta icoyóotsan quiaj. Meáwan aag ayaj xeyay nembeat ngo matnej meáwan nichech najmel müünd Teat Dios, ngo matnej meáwan nichech nambelaran wüx artül —aj.

³⁴ Wüx Teat Jesús tajaw aaga naxey tandeac naleaing najneajay, quiaj tasaj:

—Laliüc metüch mejmel tiül micambaj Teat Dios —aj nej.

Ndoj nejingund ngome aleaic tandiüm matün manguiaj nej.

¿Jane mixeech a Cristo?

(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

³⁵ Teat Jesús aliün tiül nadam nangaj iüm, tengual aquiaach, tapiüŋg:

—¿Neol ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés tapiüŋgüw wüx aaga Cristo, David mixeech neje? ³⁶ Cos aaga Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios tayac wüx omeaats David mapiüŋg:

Teat Dios tasaj a Teat Naxey:

“Cheter ningüy amb wüx xeác

leaw ndoj nayac moncüy majaw ic maquiejliw micosüw nejiw timbas.”

³⁷ ¿Nguineay alndom mapiüŋgüw David mixeech aaga Cristo? Cos nejay David tapiüŋg “Teat Naxey” —aw Teat Jesús.

Ajcüwa xeyay nipilan leaw tajlüyiw quiaj, tapac omeajtsüw manguiajiw aquiaach.

Jesús andeac wüx ombasüw mondüy wüx poch tüünd Moisés

(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

³⁸ Teat Jesús tasaj nejiw tíulan aquiaach, tapiüng: —Ijawan wüx ajcüwa mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, cos xowüy andiümüw majüyjüyiw tiül cambaj asoijquiw najal apixaw para matepeayaranüw cos áag teamayambüw. ³⁹ Aton xowüy andiümüw chetemoj niüng alndom malombaranüw tiül sinagoga. At aton wüx ajlüy monet ayambüw chetemoj niüng ajlüy aaga nerang nangos nüt. ⁴⁰ Nejiw anojtiw aniüngüw monleben omal montaj, ndoj andiümüw maxotüw aaga ngo majneaj arangüw quiaj, atajcüw orar xeyay majaw nejiw nipilan, pero ombeayíwan. Nejiw xeyay ngo majneaj apmamongochiw alinoic nüt —aw Teat Jesús.

Minichech nop leben omal najtaj

(Lc. 21:1-4)

⁴¹ Noic nüt Teat Jesús alchetem tiül aaga nadam nangaj iüm niüng ajlüy iquial nichech, teamajaw nipilan nguineay teamayacüw tomiün tiül. Tajaw xeyay nipilan monjiür, teamayacüw xeyay tomiün. ⁴² Ndoj tapeay quiaj nop leben omal najtaj ngo majiür, mayac ijquiaw nine tomiün ichech nej, aag ayaj ngo membeat. ⁴³ Quiaj Teat Jesús tapaj minipilan nej masaj:

—Naleaing sasaj icon aaga leben omal najtaj quiaj alwüx ayac, ngo matnej meáwan leaw lamayacüw ichechiw nejiw. ⁴⁴ Cos meáwan lamayacüw nenaw ocueajiw, pero aaga pobre leben omal najtaj quiaj, lamayac meáwan leaw almajiür,

masey ndoj ngo majiür ombeat üet nej —aj nejiw Teat Jesús.

13

*Apjarriüm a nadam nangaj iüm tiül Jerusalén
(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)*

¹ Wüx Teat Jesús taw tiül aaga nadam nangaj iüm, quiaj nop minipilan nej tasaj nej:

—¡Teat, ijaw ajcüwa nadamdäm piedra quiaj!
¡Najnejay tarangüch marang nadamdäm iüm quiaj! —aj nej.

² Quiaj Teat Jesús tasaj nej:

—Nganüy teamejaw ajcüwa nadamdäm iüm quiaj, pero alinoic nüt ngome apmajlüy noic piedra wüx alinoic, cos meáwan ayaj apmümb jarriüm —aj nej.

*Wüx laliüc ndrom ombas a iüt cam
(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)*

³ Ndoj tambüw andüyiw wüx mitiüc Olivos najlüy lareng nadam nangaj iüm. Teat Jesús lachetej; quiaj Pedro, Jacobo, Juan, at Andrés tatüniw manguiayiw nej wüx tajlüyiw nejíwan quiaj, tasajüw:

⁴ —Teat, isaj xicon ngow apmajlüy aag ipiüng wüx apjarriüm nadamdäm iüm quiaj. ¿Cuane apmajlüy sanajawan wüx laliüc majlüy meáwan leawa ipiüng quiaja? —ajüw nej.

⁵ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Ijawan wüx, nde mawaiich icon nejingüind.

⁶ Cos xeyay nipilan aliücüw miün, apmandeacüw wüx xique, apmapiüngüw: “Xique aaga Cristo”, apmawüw. Quiaj apmawaijchaw xeyay nipilan.

⁷ Aton masey wüx apmenguiaiyiün anderac wüx moncüy, at apmapiüngüw laliüc majlüy monbiyay, nde mbayameron cos atquiaj netam majlüy, pero nganaw mümb minüt a iüt cam. ⁸ Cos monaw tiül noic iüt apmembiyayej maquiüjpüw monaw tiül alinoic iüt. At monaw tiül noic cambaj apmembiyayej maquiüjpüw monaw alinoic cambaj. Aton apmajlang nadamdandam ateam nguiajantanej. Apmajlüy xeyay lop, xeyay moncüy. Meáwan aaga ayaj les tamelich ajlüy ngo majneaj, ajlüy necoy.

⁹ 'Icona netam mejawan wüx aag ayaj, cos apmayacüw icon teowixaw monajiüt, apmejwüchiün tiül sinagogas. Aton apmejpajan niüng ajlüyiw natang monajiüt cos iyariün sandeac. Quiaj alndom mesajan nejiw wüx xique manguiayiw aton. ¹⁰ Wüx nganaw mümb minüt a iüt cam netam masoic meáwan nipilan wüx iüt wüx aaga najneajay nanderac cam, manguiayiw nguineay alndom maw nisoet. ¹¹ Wüx apmaquiüjpüw icon mayacüw icon teowixaw monajiüt, nde meyamyamban imeajtsan wüx cuane apmepiüangan, cos apmeajndiün leaw apmepiüangan quiájan. Nangaj Espíritu ocueaj Teat Dios apmambeol icon mendeacan. ¹² Nacojaran apmayac teowixaw monajiüt nachiiguerán; at nachiiguerán apmayac teowixaw monajiüt nacojaran mandeow. Aton nateataran apmayac teowixaw monajiüt nacualaran, at nacualaran apmayac teowixaw monajiüt nateataran, namümaran, mandeowüw. ¹³ Meáwan nipilan apmajcüyiw majawüw icon ajcan iyariün sandeac. Pero naleaing jane apmaíüc wüx meáwan aag ayaj, apmaw tiül naél.

14 'Tanomb aaga nendeac andeac Teat Dios nenüt Daniel tarang wüx nawiiig, tapiüng wüx aaga xeyay ngo majneaj leaw apmüüch ndrom ombas cambaj. Wüx ijawan aag ayaj lajlüy niüng ngo metam majlüy (jane teamateow ich mayamb omeaats majaw cuane wüx apiüng aag ayaj), quiaj jane ajlüy tiül iüt Judea ich mecuür andüy wüx tiüc. 15 Tiül aaga nüt quiaj jane ngo majlüy tiül iüm, nde majmel tiül iüm mawün leaw ajiür quiaj. 16 Sitiül aljane altiül corrül, aton nde mandilil andüy aniüng nej mayar apix nej. 17 ¡Apmaél ocueajiw a montaj alteomeajtsüw micualüw nejiw, at leawa nejiür nine teachech wüx aaga nüt quiaj! 18 Itüniün ocueaj Teat Dios nde müüch icon mercuiürran wüx nüt ajlüy naquind, 19 Cos aaga nüt quiaj apmamongocharan xeyay ngo majneaj, leawa nómban ngomeaag ajlüy ajan wüx Teat Dios tarang a iüt cam, aton ngome apmajlüy alinomb. 20 Sitiül Teat Dios ngo mapal aaga ngo majneaj quiaj, nejinguind ngome apmapac. Cos Teat Dios xeyay ajiür lasta minipilan nej leaw nej lamarriüü, áag tandondoch najen aaga nüt ajlüy ngo majneaj quiaj.

21 'Sitiül aljane apmasaj icon: "Jogüy a Cristo", maw; tengwüy mapiüng: "Joyaj a Cristo", maw, nde meyariün andeac nej. 22 Cos aliücüw xeyay monwaiich; altiül apmapiüngüw cristo nejiw. Altiül apmapiüngüw mondeac andeac Teat Dios nejiw; apmarangüw ateócan mambaijchaw nipilan, mawaijchaw para mayarich andeacüw nejiw. At altiül minipilan Teat Dios leawa nej lamarriüü apmawaiicharanüw aton sitiül ndot alndom.

²³ Pero ich leaam imeajtsan, xique lanasaj icon nde nganüy para alndom mejawan nguineay apmajlüy alinoic nüt.

Wüx aliüc Teat Naxey

(Mt. 24:29-35, 42-44; Lc. 21:25-36)

²⁴ Wüx aaga nüt quiaj, wüx apmamong meáwan aaga xeyay ngo majneaj quiaj, nüt lango merraj átan a caaw lango merraj. ²⁵ At ocas apmajmiücw imiün tiül cielo, meáwan leaw almajlüy cawüx apmajüyjü. ²⁶ Condom quiaj apmajaraw aaga Teat Naxey aliüc amb tiül oic xeyay najneajay ajlüy, nelitlit ombas. ²⁷ Quiaj apmüüch mambüw miángeles nej macanchichaw meáwan minipilan nej wüx iüt, imiün nonüt, noleat, calüy, cawac.

²⁸ Inguiayiün leaw sanasaj icon wüx nguineay arang a toc: Cos wüx latsatsaw mipüüg nej mayac aóp, quiaj ajüic laliüc matüch a nüt araar. ²⁹ Atquiaj icona wüx apmejawan lajlüy aaga lanasaj icon quiaj, quiaj apmejawan laliüc matüch a nüt mapeay Teat Naxey. ³⁰ Naleaing sasaj icon, meáwan aag ayaj apmajlüy wúxan aliün mapac nipilan ningüy wüx iüt. ³¹ Masey iüt, at a cielo apndrom ombas, xepoch nómban ngondom ndrom ombas.

³² Wüx aaga nüt, aaga ores quiaj, nejinguid ngo majaw, at ajcüwa ángel najlüy tiül cielo, at Micual Teat Dios ngo majaw ngow. Néjan quiaj Teat Dios ajaw.

³³ Netam mepacan nde memeayiün, icüliün, itajcan orar cos ngo mejawan ngow apmajlüy aag ayaj. ³⁴ Cos aag ayaj atnej arang nop naxey wüx amb majüy miünquiaj. Wúxan nganaw maw

aniüng nej apmapaj miünüw mimos nej, müüch minajiütüw anopnopo. Aton nejiür ombeay nden apmasaj nde mameay. ³⁵ At icona, icüliün, nde memeayiün, cos ngo mejawan ngow apmapeay neneay nden; sitiül apmapeay andüy wüx quinüt, sitiül pinawan ongwiiüts, sitiül andüy wüx arraw, tengwüy ümb arraw; ³⁶ nganandot maxom icon almemeayiün wüx nej apmapeay. ³⁷ Leaw lanasaj icon, aton sasaj meáwan nipilan: Icüliün xic, nde memeayiün —aj nejiw Teat Jesús.

14

Tayambüw nguineay alndom masapüw Teat Jesús

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

¹ Alíünan ic nüt wüx nganaw matüch nangos nüt pascua wüx üeteran pan ngo majmel levadura. Ajcüwa montangtang miteaats, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, tayambüw nguineay mawajchaw para masapüw Teat Jesús mam-biyaw. ² Pero tapiüngüw:

—Ngondom marangaats aag ayaj wüx nangos nüt, cos nipilan apmajcüyw, apmajlüy xeyay monyaingyaing —awüw.

Nop najtaj tateng najmboc angan aceite wüx omal Teat Jesús

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

³ Wüx Teat Jesús altiül cambaj Betania, teaüetiw al aniüng Simón, aag laíün wüx axom nej noic ngo majneaj necoy nasoic lepra. Quiaj tajngot nop najtaj ajamiün najmboc angan aceite, nenüt nardo nembeat xeyay, chipiow nop nine iquial

narangüch atnej limet nenüt alabastro. Quiaj tajmbaj apal, tateng wüx omal Teat Jesús aaga najmboc angan aceite quiaj. ⁴ Altiül leaw aliw quiaj tajcüyiw, nejeyéjan quiaj tapiüngüw:

—¿Neol tandrooch ombas aaga najmboc angan aceite quiaja? ⁵ Jondot majnap apmambeat arej acoic miow (300) tomiün nenüt denario, mambeolaran nipilan leaw ngo majiür —awüw. Tandeacndeacüw wüx ombas a najtaj.

⁶ Quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Icuaeatiün, ¿neol tapots mesajsajana? Cos nej tarang najneaj wüx ximbas. ⁷ Nipilan leaw ngo majiür aliw ningüy mequiüjpan, alndom membeolan wüx indiüman; nganüy a xique ngome sanajlüy ningüy naquiüüb icon meáwan nüt. ⁸ Aaga najtaj cam lamarang leaw alndom marang; cos wüx nganaw nandeow lamayac aag ayaj wüx ximbas atnej arangüch wüx amiüraad mondeow. ⁹ Naleaing sasaj icon, nguiajantanej wüx aaga iüt cam niüng apmanderac xepoch, quiaj apmanderac wüx aaga najtaj cam nguineay tarang, para alndom leam omeaatsaran wüx nej —aj nejiw Teat Jesús.

*Judas apmayac teowixaw monajiüt a Teat Jesús
(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)*

¹⁰ Condom Judas Iscariote, nop tiül ajcüwa gajpiüp (12) minipilan Teat Jesús, tamb majaw ajcüw montangtang miteaats mandeacüw nguineay apmayac Teat Jesús teowixaw nejiw. ¹¹ Camüm manguiayiw aag ayaj, quiaj tapac omeajtsüw, tasajüw apmüjchiw nej tomiün.

Quiaj tapots mayamb nguineay alndom mayac teowixaw nejiw.

Teat Jesús ndójuwüx üet aweaag minipilan nej

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

¹² Wüx lamatüch aaga nangos nüt wüx üeteran pan ngo majmel levadura, wüx ambiyaran sap marang nichech wüx pascua, quiaj minipilan Teat Jesús tatüniw manguiayiw nej:

—¿Nguiane indiüm, Teat, namban natajcan majneaj niüng apmatsambaats a sap wüx pascua? —ajüw nej.

¹³ Quiaj Teat Jesús tüüch mambüw ijpüw minipilan nej, tasaj:

—Quiüran tiül cambaj. Quiaj apmexoman nop naxey ajoy nop ngan yow, indüjpiün mamb.

¹⁴ Niüng apmajmel a naxey, quiaj apmesajan ne-neay iüm: “Atcüy apiüng Teat Naxey: ¿Nguiane ajlüy niüng sanetiün wüx pascua naquiiüb xenipilana?” apmerajan. ¹⁵ Quiaj apmatiib icueajiün noic nadam teomeaats iüm cawüx amb ijpüw iüm, latajcüch majneaj. Andüy quiaj apmeyacan üetiiüts —aj nejiw Teat Jesús.

¹⁶ Quiaj tambüw ijpüw. Wüx tapeayiw tiül cambaj Jerusalén, quiaj taxomüw meáwan atnej Teat Jesús lamasaj nejiw. Quiaj tayacüw leawa apmüetiw wüx nangos nüt pascua.

¹⁷ Wüx langwiiüts, quiaj tapeay Teat Jesús maquiiüb gajpiüp (12) minipilan nej. ¹⁸ Wüx alchetemoj teaüetiw, quiaj tapiüng Teat Jesús:

—Naleaing sasaj icon, nop tiül icona leawa teasüet anaag apmayac xic teowixaw monajiüt —aw.

¹⁹ Quiaj tamix omeajtsüw, tatüniw manguiayiw Teat Jesús anopnopo. Nop tapiüng:

—¿Jane, ngwa xique? —aw.

Alinop tapiüng:

—¿Ngwa xique? —aw.

²⁰ Quiaj tasaj nejiw Teat Jesús:

—Aag ayaj nop naw tiül aaga gajpiüp ijlüyiün, áag tenguiäl macheniüts pan tiül polat nóiquian maquiüjpaats. ²¹ Naleaing Teat Naxey apmamongoch atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios, ¡pero aaga naxey apmeyac nej teowixaw monajiüt xeyay ngo majneaj apmamongoch, más najneaj ngo wi-jquiam! —aj nejiw.

²² Wüx tengualeámban üetiw, quiaj Teat Jesús taxaing a pan, tüüch gracias Teat Dios, ndoj tambaag müüch nejiw, tapiüng:

—Ixainguiün itean, cos aag agüy xecuerpo —aw.

²³ Condom tachipich noic vas miyow uva, tüüch gracias Teat Dios. Ndoj tüüch nejiw manganeowüw. ²⁴ Tapiüng:

—Aag agüy xequeiej, ajüiquich wüx aaga jayats poch lamayac Teat Dios, cos xequeiej apmajüch tiüt mawün wüx asoet xeyay nipilan. ²⁵ Naleaing sasaj icon xique lango nanganeow miyow uva; pero alinoic nüt sananganeow jayats miyow uva tiül micambaj Teat Dios —aw Teat Jesús.

*Pedro apmapiüng ngo majaw jane Teat Jesús
(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

²⁶ Wüx landoj matajcüw cantar noic himno, quiaj tambüw andüyiw wüx mitiüc Olivos.

²⁷ Almambüw, quiaj Teat Jesús tasaj nejiw:

—Meáwan icona apmecueatiün xic aaga ongwiiüts cam, atnej apiüng tiül Mipoch Teat Dios: “Sanambiy a nejiür sap, quiaj apndajrriüm meáwan misap nej”, aw. ²⁸ Wüx sanapac tiül mondeow, quiaj sanamb tiül Galilea ombas xic, teoj icon —aj nejiw Teat Jesús.

²⁹ Quiaj tasaj nej a Pedro:

—Teat, masey meáwan macueatiw ic, xique ngwüy —aj nej.

³⁰ Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Naleaing sasaj ic Pedro, aaga ongwiiüts cam, wüx ngranaw mepaj ijquyaw ombeay a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ngo mejaw jane xic —aj nej Teat Jesús.

³¹ Pedro tandec napac, tapiüng:

—Masey sanandeow naquiiüb ic, xique ngome sanapiüng ngo najaw jane ic —aw.

Aton atquiaj tapiüngüw meáwan minipilan nej.

*Teat Jesús ataag orar tiül Getsemaní
(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)*

³² Condom tapeayiw tiül Getsemaní. Quiaj Teat Jesús tasaj minipilan nej:

—Cheteron ningüy; xique sanamb nataag orar —aj nejiw.

³³ Taquiiüb mamb a Pedro, Jacobo, at a Juan. Quiaj tapots amix omeaats, tayaag xeyay ngo maneaj. ³⁴ Tasaj nejiw:

—Xeyay amix ximeaats, sayaag atnej teasandeow. Icülüün xic ningüy, nde memeayiün —aj nejiw.

³⁵ Condom Teat Jesús tamb quiríwan iün majüy, quiaj mejquiet tiüt ataag orar. Tatün ocueaj Teat Dios sitiül alndom mawün nej wüx meáwan leawa apmamongoch. ³⁶ Tapiüng:

—Teat, ngo majlüy nicuajind leawa ique ngon-dom merang. Sandiüm mewün xic wüx aaga nangaag naél leawa laliüc namongoch. Pero naleaing Teat, nde merang sandíüman xique, irang atnej ique indiüm —aw.

³⁷ Condom tandilil majaw nejiw. Almapeay quiaj tajaw lameayiw. Quiaj tasaj a Pedro:

—Simón, ¿lirmeaya? ¿Neol ngondom mefüc noic ores? ³⁸ Nde memeayiün, iyamban Teat Dios, nde matüch icon nimeech. Masey tiül imeajtsan indiüman mendüjpiün Teat Dios, pero naleaing icona ngo meiücan wüx, nind imeayiün —aj nejiw.

³⁹ Condom tandüy quiaj alinomb masaj Teat Dios atnej landoj mandeac. ⁴⁰ Wüx tandilil alinomb niüng ajlüyiw nejiw, taxom nejiw alinomb almameayiw, cos xeyay laínd ameayiw. Quiaj lango majawüw cuane apmasajüw nej. ⁴¹ Wüx tapeay amb arojmbüw, quiaj tasaj nejiw:

—¿Neol aliün memeayiüna, tengual ixojtana? Landoj, lamatüch a ores. Nganüy apmayacüch a Teat Naxey teowixaw monrang ngo majneaj. ⁴² Witiüron, tabaats, lapeay aaga apmetiib xic —aj nejiw Teat Jesús.

Aquiüjpüw mamb Teat Jesús
(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

⁴³ Tenguialeámban andeac Teat Jesús, quiaj ajngot a Judas, áag tajlüy tiül a gajpiüp (12). Aquiiüb miün xeyay nipilan, ajamiünüw espada, at xiül; üüch nejiw mambüw ajcüwa montangtang miteaats, mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, at montangtang monajiüt tiül nadam nangaj iüm. ⁴⁴ Aaga Judas lamasaj nejiw guineay apmatiib majüiquich ngün apmasapüw, cos lamapiüng:

—Áag sanacheech mimboy nej, aag ayaj isapan, iqiiüjpan nde mecuiür —aw.

⁴⁵ Wúxan apeay aleáingan niüng ajlüy Teat Jesús, tapiüng:

—Teat —aw.

Andüüban macheech mimboy nej. ⁴⁶ Quiaj tasapüw Teat Jesús, taquiiüjpüw mamb.

⁴⁷ Naleaing nop minipilan Teat Jesús tasoond miespada nej, quiaj tandooig nop olaag mimos minatang miteaats. ⁴⁸ Teat Jesús tasaj ajcüwa nipilan:

—¿Cuane ijbichan espadas y xiül wüx isapan xique? ¿Jowa xique, need xic, ngwüy neola?

⁴⁹ Meáwan nüt tajlüyiüs niüng ijlyiün naquiaach icon tiül nadam nangaj iüm, icona ngo mesapan xic. Pero naleaing atcüy apmajlüy, cos netam majlüy atnej lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios —aj nejiw Teat Jesús.

⁵⁰ Quiaj tacueatiw nej meáwan minipilan nej, tecuiürrüw.

Nop nench tecuiür

⁵¹ Nop nench tandüüb mamb Teat Jesús, awinchay tiül noic püy, tasapüw nej. ⁵² Quiaj nej sojndiüt tiül apix nej, tecuiür miotáagan.

Teat Jesús alniüng ajlüy monajiüt
(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

⁵³ Condom taquiüjpüw mamb Teat Jesús niüng ajlüy minatang miteaats. Quiaj canchiütoj meáwan montangtang miteaats, at montangtang monajiüt tiül nadam nangaj iüm, aton mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés. ⁵⁴ Ata Pedro aton tandüüb Teat Jesús miünquiájan ajngot. Tamb tatüch tiül püjchiün mbeay ombiüm minatang miteaats. Quiaj tsotot maquiüjpüw monjiür aniüng miteaats, metsantsayej mbeay biümb.

⁵⁵ Ajcüwa montangtang miteaats at meáwan monajiüt tiül judíos tayambüw acas nipilan mapiüngüw nóiquian cuane ngo majneaj tandeac Teat Jesús, para mayacüw asoet mandeow, pero ngo maxomüw. ⁵⁶ Cos xeyayiw tandeacüw ngo maleaing wüx ombas nej, palpálwüx andeacüw, ngome nóiquian. ⁵⁷ Altiül witiütoj tewüyayej wüx mawajchaw, tapiüngüw:

⁵⁸ —Xicona tanguiayasan wüx tandeac mapiüng nej apmajarrich aaga nadam nangaj iüm leaw nipilan tarangüw, ndoj wüx er nüt apmawitich alinop nangaj iüm, ngome narangüch naag owixaran. Atquiaj tandeac aaga naxey quiaj —awüw.

⁵⁹ Pero ngome nóiquian tandeacüw mayacüw asoet.

⁶⁰ Condom aaga minatang miteaats witiüt lombom pinawan, matün manguiay Teat Jesús. Tasaj:

—¿Neol ngo merndeaca? ¿Cuane aag teamandeacüw wüx imbas quiaja? —aj.

⁶¹ Teat Jesús ndijchiówan, ngo masaj nej nicuajind. Quiaj tatün manguiay alinomb, tasaj:

—¿Ique aaga Cristo, micual ic Teat Diosa? —aj.

⁶² Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Xícam aag ipiüng quiaj. Apmejawan xic salcheten amb wüx miác Teat Dios. Cos xique aaga Teat Naxey, apmejawan wüx saliüc ximiün tiül cielo samb tiül oic —aj nej.

⁶³ Quiaj minatang miteaats tachiüt apix nej, xeyay tajcüy, tapiüng:

—¿Cuane tengualeámban macüliüts manguiayiiütsa? ⁶⁴ Nganüy icona lamenguiayiün meáwan aaga ngo majnej lamandeaq quiaj, cos andeaq atnej Teat Dios nej. ¿Cuane ajiür menguiayiüna? —aw.

Quiaj meáwan nejiw tapiüngüw netam mandeow.

⁶⁵ Altiül tapots mateontsüw onts ombeayiw nej, wüx ombas nej. Aton tatsajcüw oniiüg nej, tatoliw. Condom tasajüw:

—¡Nganüy isüet jane netol ic! —ajüw.

At ajcüwa monajiüt quiaj taleambüw nej aton.

Pedro apiüng ngo majaw jane Teat Jesús

(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro aliün quiaj tiül püjchiün, quiaj apeay niüng ajlüy nej nop nüx nerang minajiüt minatang miteaats. ⁶⁷ Wüx tajaw a Pedro teatsantsüy mbeay biümb, quiaj lombot mapiür majaw, tasaj:

—Ique aton tequiiüb aaga Jesús naw Nazaret —aj.

⁶⁸ Quiaj a Pedro tapiüng:

—Ngwüy, ngo najaw jane, ngo najaw cuane leaw ipiüng quiaj —aw.

Ndoj taw quiaj andüy mbeay nden, quiaj tepaj a gallo. ⁶⁹ Aaga nüx tajaw nej alinomb. Ndoj tapots masaj nipilan alquiaj, tapiüng:

—Aaga naxey quiaj nop naw tiül nejiw —aw.

⁷⁰ Pedro quiaj tawaiich alinomb. Ndoj ajoy miün quiriw ores, ajcüwa nipilan aliw quiaj tasajüw nej alinomb:

—Naleaing ique nop naw tiül nejiw, cos indeac atnej andeacüw monaw Galilea —ajüw.

⁷¹ Quiaj a Pedro tapots mapiüng ngo maleaing aag ayaj, tapaj minüt Teat Dios, tapiüng:

—¡Por dios, ngo najaw jane aaga naxey temepiüangan quiaj! —aw.

⁷² Aaga gallo tepaj amb ijmbüw apaj. Quiaj a Pedro leaad omeaats leaw Teat Jesús lamasaj nej. Cos tasaj nej: “Wüxan nganaw mepaj ijmbüw apaj a gallo, ique lamepiüng arojmbüw ngo mejaw jane xic”, aj nej. Wüx leaad omeaats aag ayaj, quiaj tapots ajiünts.

15

Teat Jesús alteombas Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Wüx lachiüjmbaw, quiaj ajcüwa montangtang miteaats canchiütoj maquiüjpüw montangtang monajiüt tiül nadam nangaj iüm, at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés, maquiüjpüw alacas monajiüt. Quiaj taquiüjpüw mamb Teat Jesús netsaag, mayacüw teowix Pilato. ² Aaga Pilato tatün nej manguiaj:

—¿Naleaingue, ique aaga minatang nenajiüt ocueaj cambaj Israele? —aj.

Quiaj tasaj nej Teat Jesús:

—Atnej ipiüng quiaj —aj nej.

³ Ajcüwa montangtang miteaats tayacüw nej xeyay asoet. ⁴ Condom Pilato tatün nej manguiaiy alinomb, tasaj:

—¿Neol ngo merndeaca? Ijaw nguineay teamay-acüw isoet xeyay —aj.

⁵ Teat Jesús ngo masaj nej nicuajind, quiaj a Pilato mbayat majaw nej.

Atüniw mandeow Teat Jesús

(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38—19:16)

⁶ Aaga Pilato quiaj ajlüyay wüx matsambiich nop najlüy tiül manchiüc wüx nangos nüt, leaw nipilan apmatüniw tsajmbiüm. ⁷ Aliw tiül manchiüc acas nipilan cos tambiyaw nipilan wüx tajcüyiw maquiüjpüw monajiüt. Altiül nop nenüt Barrabás. ⁸ Xeyay nipilan tambüw majawüw a Pilato. Tapots matüniw marang atnej mbójan marang. ⁹ Quiaj tasaj nejw a Pilato:

—¿Cuane indiümana? ¿Ngwüy, sanatsambiich minatang nenajiüt icueajiüna? —aj nejw.

¹⁰ Cos lamajaw ajcüwa montangtang miteaats tayacüw teowix nej a Teat Jesús, ajcan ngo mandiümüw majawüw mandüüb nej xeyay nipilan. ¹¹ Ajcüwa montangtang miteaats taquiajchiw ombeay nipilan mapiüngüw tsajmbiüm Barrabás. ¹² Quiaj a Pilato tatün manguiaiy alinomb:

—¿Cuane indiüman mejawan narang wüx aag ipiüngan minatang nenajiüt icueajiüna? —aj nejw.

¹³ Nejw tepajüw napac:

—¡Ich mandeow wüx cruz! —awüw.

¹⁴ Quiaj tasaj nejiw a Pilato:

—¿Cuane asoet ajiür? —aj nejiw.

Meáwan nipilan tepajüw alinomb:

—¡Ich mandeow wüx cruz! —awüw.

¹⁵ Cos aaga Pilato tandiüm majneaj aweaag meáwan nipilan, quiaj tatsambiich a Barrabás. Ndoj tapiüng majwüch Teat Jesús, quiaj tüüch mamb mayacüw wüx cruz.

¹⁶ Condom ajcüwa soldados taquiüjpüw Teat Jesús andüy tiül noic püjchiün niüng acül Pilato, nenüt pretorio. Quiaj canchiütoj meáwan soldados. ¹⁷ Condom quiaj tasoijquiw tiül noic napixeran morada, ndoj tayacüw wüx omal nej noic corona nepeat sats. ¹⁸ Quiaj tapots mitsojow nej, tasajüw:

—¡Mbich ique minatang nenajiüt ocueaj judíos!
—ajüw.

¹⁹ Tawüjchiw omal nej naag xiül, aton tateontsüw onts ombeayiw nejiw wüx ombas nej. Ndoj taquiejliw micosüw nejiw teombas nej, atnej teayambüw monajneaj. ²⁰ Wüx lapaxiow mitsojow, quiaj tasojndiw aaga morada napixeran, cas tasoijquiw tiül apix nej alinomb. Ndoj quiaj taquiüjpüw mamb mayacüw wüx cruz.

Teat Jesús tajmel wüx cruz

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

²¹ Nop naxey naw tiül cambaj Cirene, nenüt Simón, miteatiw Alejandro maquiüüb a Rufo, les tajngot imiün tiül wajchiüc. Wüx tamong amb quiaj, tasapüw nej müjchiw mambitic micruz Teat Jesús.

²² Quiaj taquiüjpüw mamb a Teat Jesús andüy tiül niüng nasoic Gólgota, aag ayaj amb apiüng: Omal Mondeow. ²³ Condom tujchiw nej vin aolüw tiül noic süüg nenüt mirra, pero nej ngo mayar manganeow. ²⁴ Wüx landoj mayacüw wüx cruz, quiaj tembaagayej wüx apix nej. Tasüetiw wüx majawüw ngün apmajoyiw anopnopo.

²⁵ Aleamb pinawan ajüy nüt tayacüw nej wüx cruz.

²⁶ Condom tarangüw acas poch mayacüw wüx omal cruz niüng apiüng cuane asoet nej. Apiüng: “Aag agüy minatang nenajiüt ocueajiw nipilan judío”, aw. ²⁷ Aton tajmeliw wüx cruz ijpüw mon-
eed, nop amb wüx miác Teat Jesús, alinop amb wüx miquiamb nej. ²⁸ Atquiaj tajlüy leaw landoj lamapiüng tiül Mipoch Teat Dios, cos apiüng: “Tay-
acüch atnej nop nerang ngo majneaj”, aw.

²⁹ Leaw tamongoj quiaj titsojow nej, talanglangüw omalüw mäjchiw majüiquichaw ajcüyiw. Tapiüngüw:

—¡Jaa, ngwüy ique nepiüng apmejarrich aag nadam nangaj iüm, ndoj wüx er nüt apmelomboch alinomb! ³⁰ ¡Nganüy erwüney wüx cruz iquiáyan quiaj, iriow tiüt! —ajüw.

³¹ At aton ajcüwa montangtang miteaats at mondüy wüx aaga poch tüünd Moisés titsojow nej, tapiüngüw nejeyéjan quiaj:

—Nej tawün wüx alinop, pero nganüy a nej ngondom mewüney wüx nejáyan quiaj. ³² Nganüy apmajawaats sitiül naleaing nej aaga Cristo, minatang nenajiüt ocueaj cambaj Israel, cos sitiül apmaw tiüt imiün wüx cruz, mbich apmayariiüts andeac nej —awüw.

At monlüy wüx cruz aton titsojow nej.

Wüx tandeow Teat Jesús

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Wüx lalimnüt, quiaj pojniüt wüx iüt, tiün ram wüx lanchejliow nüt. ³⁴ Wüx lanchejliow nüt, quiaj Teat Jesús tepaj napac, tapiüng:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —aw. Aag ayaj apiüng: Teat Dios, Teat Dios, ¿neol tecueat xic?

³⁵ Altiül leaw alquiaj tanguaiyiw aag ayaj, tapiüngüw:

—Inguiayiün, teamapaj a Elías —awüw.

³⁶ Quiaj tamb nop, acuiür macachiich tiül vina-gre noic esponja, aag ayaj atnej walang sap. Tayac wüx nots xiül. Quiaj tüüch machey. Tapiüng:

—Cawül majawaats sitiül aliüc Elías mawün nej tiüt —aw.

³⁷ Quiaj Teat Jesús tepaj napac, ndoj tandeow.

³⁸ Wüx tandeow Teat Jesús, quiaj aaga nadam jael nepal teomeaats nadam nangaj iüm chiütat naw cawüx andüy tiüt, nómban mbajcaw pinawan.

³⁹ Alombom quiaj niüng ajlüy micruz Teat Jesús nop minatang tiül soldados, teamajaw. Wüx nej tanguaiy tepaj, ndoj tajaw nguineay tandeow, quiaj tapiüng:

—¡Naleaing aaga naxey quiaj Micual nej Teat Dios! —aw.

⁴⁰ Aton aliw quiaj acas montaj, miünquiájan aalebmiw teamajawüw. Altiül María Magdalena, Salomé, at a María mimümuw José maquiüb Jacobo aag chingüy. ⁴¹ Ajcüwa montaj quiaj, tandüjpiw Teat Jesús wüx tajüy tiül Galilea,

tambeoluw nej. Aton aliw quiaj altigüy montaj, ajcüw tiünüw mandüjpiw nej matüchiw Jerusalén.

Wüx tamiüraad Teat Jesús

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

⁴² Wüx lamitiüt nüt, langwiiüts, cos aaga nüt quiaj tengual ayambüch leaw apmetam wüx nüt axoodaran, cos oxep quiaj nüt axoodaran. ⁴³ José naw tiül cambaj Arimatea, nej nop nej natang tiül monajiüt ocueaj judíos. Nej ngo mimbol, tamb niüng ajlüy a Pilato matün micuerpo Teat Jesús mamiüt. Cos nej aton teamacül majlüy tiül micambaj Teat Dios. ⁴⁴ Pilato mbayat wüx tanguiay najénan landeow Teat Jesús. Quiaj tapaj a minatang tiül soldados matün manguiay sitiül naleaing landeow. ⁴⁵ Wüx minatang soldado tapiüng naleaing landeow, quiaj a Pilato tasaj a José aldom maquiüüb mamb mamiüt. ⁴⁶ Condom quiaj José tamb mangal noic najneaj püy. Ndoj tawün tiüt Teat Jesús, tawinch tiül a püy, taxaing maquiüüb mamb mayac tiül noic jayats oxiüt narangüch tüeng tiüc tiül piedra. Ndoj tayacüw noic nadam piedra mapal. ⁴⁷ María Magdalena, at María mimüm José, tajawüw nguiane tayacüch.

16

Teat Jesús tapac tiül mondeow

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

¹ Wüx lamong a nüt axoodaran, quiaj María Magdalena, Salomé, at María mimüm Jacobo tangalüw najmboc angan aceite majoyiw mayacüw

wüx ombas Teat Jesús. ² Úmban arraw doming al-majnchep nüt, quiaj tambüw andüyiw niüng ajlüy oxiüt. ³ Tandeacüw nejeyéjan quiaj, tapiüngüw:

—¿Jane apmawün ocueajiiüts a piedra nepal ombeay aaga oxiüt? —awüw.

⁴ Wüx tatüchiw quiaj, quiaj tajawüw aaga nadam piedra nepal oxiüt laáw. ⁵ Wüx tajmeliw tiül oxiüt, quiaj tajawüw nop nench, asooig najal apix nej raan. Alchetem wüx miác niüng tayacüch a Teat Jesús. Quiaj mbayatoj. ⁶ Pero nej tasaj nejiw:

—Nde mbayameron, cos sawaw icona teameyamban Teat Jesús naw Nazaret, áag tambiyaw wüx cruz. Nganüy lapac, ngo majlüy ningüy. Jogüy ijawan niüng tayacüw. ⁷ Nganüy quiüran isajan a Pedro at meáwan minipilan nej. Isajan: “Teat Jesús laámb ombas nej andüy tiül Galilea. Quiaj apmejawan, atnej lamasaj icon” —aj nejiw.

⁸ Quiaj tawüw tiül oxiüt acuiürrüw, cos xeyay mbayatoj, tambeapmbeap nejiw, ngo masajüw nejingüind cos xeyay mbayatoj.

Teat Jesús tejüiquichay majaw nej María Magdalena

(Jn. 20:11-18)

⁹ Wüx Teat Jesús tapac tiül mondeow úmban arraw doming, quiaj tejüiquichay ombas majaw nej a María Magdalena, aag landoj mawün wüx ombas ayaíw nimeech. ¹⁰ Condom quiaj María tamb masaj minipilan Teat Jesús, cos xeyay amix omeajtsüw, tengüal ajiüntsüw. ¹¹ Masey lamanguiayiw Teat Jesús lapac, aton a María landoj majaw nej, nejiw ngo mayariw andeac nej.

Teat Jesús tejüiquichay majawüw nej ijpüw minipilan nej

(Lc. 24:13-35)

¹² Wüx ndoj ayaj, quiaj Teat Jesús tejüiquichay alinomb majawüw nej ijpüw minipilan nej wüx aliw tiül tiüüd andüyiw tiül wajchiüc, pero naleaing lango majüic matnej. ¹³ Nejiw aton tambüw masajüw alacas minipilan nej, átan ngo mayariw nejiw andeacüw.

Teat Jesús tasaj minipilan nej cuane netam marangüw

(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

¹⁴ Condom Teat Jesús tejüiquichay majawüw nej ajcüwa gajpanop (11) minipilan nej wüx aliw wüx mes teaüetiw. Quiaj talic nejiw ajcan ngo mayariw leaw tasoiquiw, aton cos adam omeajtsüw, ngo mayariw andeacüw monjaw nej lapac. ¹⁵ Ndoj tasaj nejiw:

—Quiüran tiül meáwan cambaj wüx iüt, isajan meáwan nipilan wüx aaga najneajay nanderac nguineay alndom maw asoeteran. ¹⁶ Jane apmayar xepoch, mayar yow aton, apmaw asoet nej. Pero sitiül aljane ngo mayar xepoch, aag ayaj apmamongoch xeyay ngo majneaj tiül biümb alinoic nüt. ¹⁷ Jane ayar xepoch apndom ombasüw marangüw ateócan. Wüx xenüt apmatajcw majneaj nipilan leaw alwüx ombasüw nimeech; at apmandeacüw alinoic ombeayiün. ¹⁸ Masey masapüw ndiüc; at sitiül tündiw manganeowüw leaw alndom mambiy nejiw, ngome apmarang nejiw nicuajind. Aton wüx apmayacüw owixaw

wüx moniün andeow apmajneajiw —aj nejiw Teat Jesús.

Teat Jesús tamb andüy tiül cielo

(Lc. 24:50-53)

¹⁹ Landoj masaj nejiw aag ayaj, quiaj tamb Teat Jesús andüy cawüx tiül cielo. Quiaj chetet amb wüx miác Teat Dios. ²⁰ Ndoj minipilan nej tambüw tiül meáwan cambaj mandeacüw aaga najneajay nanderac leaw apiüng wüx nguineay Teat Dios alndom mawün asoeteran. Nejay Teat Cristo tambeol nejiw, tajüiquich majaraw leaw tandeacüw, aag ayaj naleaing, cos tarang ateócan wüx tandeacüw mipoch nej. Atquiaj tajlüy. Amén.

Jayats nanderac wüx miteatiiüts Jesucristo
New Testament in Huave, San Mateo Del Mar
(MX:huv:Huave, San Mateo Del Mar)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huave, San Mateo Del Mar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Huave

huv

Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ikoots (Huave), San Mateo Del Mar

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

03b08bf3-6708-5491-84af-10b8e34eb51c